

**NATUURTOETS WET NATUURBESCHERMING
MOLENPOLDER TE NUMANSDORP**

ATKB

voor natuur
en leefomgeving

Kenmerk: 20220856
Versie: 2
Datum: 22-11-2022

Auteur: [REDACTED]
Projectleider: [REDACTED]
Veldwerk: [REDACTED]
Kwaliteitscontrole: [REDACTED]
Opdrachtgever: KuiperCompagnons, Facilities en Management B.V.
Contactpersoon: [REDACTED]

Dit rapport is digitaal gegenereerd en derhalve niet voorzien van een handtekening. De inhoud van de rapportage is aantoonbaar gecontroleerd en vrijgegeven.

© ATKB voor natuur en leefomgeving. Gebruik en overname van gegevens alleen toegestaan met volledige bronvermelding.
Foto's: ATKB, [REDACTED]

ATKB ASSEN
STATIONSSTRAAT 29C
9401 KW ASSEN

ATKB MIDDELHARNIS
PRINS BERNHARDLAAN 147
3241 TA MIDDELHARNIS

ATKB WAARDENBURG
KOEWEISTRAAT 7
4181 CD WAARDENBURG

ATKB ZOETERMEER
LOUIS BRAILLELAAN 100
2719 EK ZOETERMEER

INHOUD

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Wet Natuurbescherming	1
1.3	planologische gebiedenbescherming	3
1.4	Doel	4
1.5	Kwaliteitsborging	4
2	Beschrijving Project	5
2.1	Beschrijving huidige situatie plangebied	5
2.2	Toekomstige situatie	7
3	Methode	8
3.1	Quicksan Wet Natuurbescherming	8
3.2	Bronnenonderzoek	8
3.3	Veldonderzoek	8
3.4	toetsing Natura 2000	10
3.5	toetsing planologische gebiedenbescherming	12
4	Quicksan soortenbescherming	13
4.1	Inleiding	13
4.2	Flora	13
4.3	Broedvogels cat. 1 t/m 4	13
4.4	Broedvogels cat. 5	15
4.5	Overige broedvogels	15
4.6	Vleermuizen	16
4.7	Grondgebonden zoogdieren	19
4.8	Amfibieën	20
4.9	Reptielen	20
4.10	Vissen	20
4.11	Ongewervelden	21
4.12	Samenvatting resultaten	21
5	Effectbeoordeling soorten	22
5.1	Broedvogels cat. 1 t/m 4	22
5.2	Broedvogels cat. 5	22
5.3	Overige broedvogels	23
5.4	Vleermuizen	24
5.5	Grondgebonden zoogdieren	24
5.6	Vissen	25
5.7	Amfibieën	25
5.8	Aanvullende maatregelen (t.a.v. zorgplicht en pioniersoorten)	25
6	Toetsing gebiedsbescherming	26
6.1	Inleiding	26
6.2	Verstoringsfactoren en verstoringsafstand	27

6.3	Bepalen relevante Natura-2000 gebieden	29
6.4	Ligging aangewezen natuurwaarden t.o.v. plangebied	33
6.5	Relevante natuurwaarden	36
6.6	Effectenanalyse	36
7	Toetsing planologische gebiedenbescherming	42
8	Conclusie en randvoorwaarden	43
8.1	Soortenbescherming	43
8.2	Gebiedenbescherming	44
9	Literatuurlijst	46
1	Verspreidingskaarten Hollands Diep	48
1.1	Habitattypenkaart	48
1.2	Verspreidingskaarten habitatrichtlijnsoorten	49
1.3	Kwetsbare gebieden voor vogels kaart	50
2	Verspreidingskaarten HAringvliet	51
2.1	Habitattypenkaart	51
2.2	Verspreidingskaarten habitatrichtlijnsoorten	52
2.3	Kwetsbare gebieden voor vogels kaart	53

I INLEIDING

I.1 AANLEIDING

KuiperCompagnons, Facilities en Management B.V. heeft het voornemen om de Molenpolder bij Numansdorp te herontwikkelen. De huidige agrarische percelen en de bebouwing dienen plaats te maken voor woningbouw en voor het realiseren van veel diep water. Er worden maximaal 1250 woningen gebouwd. Om te bepalen of de voorgenomen ingreep (mogelijk) leidt tot een overtreding van de vigerende natuurwetgeving, is een quickscan Wet natuurbescherming (onderdeel soortenbescherming) uitgevoerd. Omdat de werkzaamheden plaatsvinden nabij het Natura 2000-gebied Hollands Diep, is een verkenning uitgevoerd inzake Natura 2000. Hierin is onderzocht waar rekening mee moet worden gehouden bij de latere uitvoering van de plannen en waar een volwaardige toetsing aan het gebiedsbeschermingsdeel van deze wet op gericht dient te zijn. Op het moment van schrijven is er namelijk nog geen zekerheid omtrent omvang, uitvoeringswijze en -tijdstip.

I.2 WET NATUURBESCHERMING

I.2.1 DOELSTELLINGEN NATURA 2000

Natura 2000 vormt een netwerk van beschermde natuurgebieden. De geselecteerde natuurgebieden zijn een goede weerspiegeling van de verscheidenheid aan natuur op het Europese continent. Natura 2000 is te beschouwen als Europese topnatuur verbonden in een netwerk en draagt in belangrijke mate bij aan behoud van de Europese biodiversiteit.

Binnen de beschermde gebieden komen kenmerkende habitats en leefgebieden van soorten voor, waarvoor specifieke doelstellingen zijn geformuleerd: de instandhoudingsdoelen. Deze doelen kunnen gericht zijn op behoud of uitbreiding van de oppervlakte en behoud of verbetering van de kwaliteit van de habitattypen en leefgebieden. Hiervoor is het behoud en herstel van het complete ecosysteem noodzakelijk, zowel de abiotische als biotische aspecten daarvan, zodat de randvoorwaarden aanwezig zijn voor het voorkomen van specifieke kenmerkende habitattypen en soorten.

I.2.2 SOORTENBESCHERMING

Algemeen

Via de Wet natuurbescherming (Wnb) is de bescherming van diverse inheemse planten en dieren in Nederland vastgelegd. Naast de algemeen geldende zorgplicht voor alle in het wild levende planten en dieren (artikel 1.11 van de Wnb), geldt voor een aantal soorten een aanvullend beschermingsregime. Deze aanvullend beschermde soorten zijn onderverdeeld in drie groepen, namelijk:

- vogels (artikel 3.1, alle soorten uit de Europese Vogelrichtlijn);
- overige strikt beschermde soorten, waaronder soorten uit de Europese Habitatrichtlijn (artikel 3.5, dit betreffen o.a. vleermuizen);
- nationaal beschermde soorten, waaronder soorten uit de Rode Lijst (artikel 3.10).

Het is volgens de Wnb niet toegestaan om (het leefgebied van) beschermde soorten aan te tasten. Dit is vastgelegd middels verbodsbepalingen: activiteiten die schadelijk zijn voor beschermde dier- en plantsoorten zijn verboden¹.

Vrijstelling binnen provincie Zuid-Holland

Provincies hebben de bevoegdheid om middels een provinciale verordening vrijstelling te verlenen voor nationaal beschermde soorten in het kader van bestendig beheer en onderhoud en ruimtelijke ontwikkeling. In het geval van de provincie Zuid-Holland worden de volgende nationaal beschermde soorten vrijgesteld: Bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker, bastaardkikker, aardmuis, bosmuis, bunzing, dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, gewone bosspitsmuis, haas, hermelijn, huisspitsmuis, konijn, ree, rosse woelmuis, veldmuis, vos, wezel, woelrat. (bron: Verordening uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland, d.d. 9 november 2016)

Voorzorgsmaatregelen

Een overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wnb is soms te voorkomen door (voorafgaand aan de werkzaamheden) voorzorgsmaatregelen te treffen. Deze voorzorgsmaatregelen zijn gericht op het behoud van de functionaliteit van de groeiplaats van flora en de voortplanting- en/of vaste rust- en verblijfplaats van fauna. Daarnaast voorkomen de voorzorgsmaatregelen de negatieve gevolgen van een activiteit op individuen (o.a. doding en verwonding).

Ontheffingsplicht

Een ontheffingsplicht (artikel 3.3, 3.8 en 3.10 uit de Wnb) is van toepassing als een overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wnb niet kan worden voorkomen door het nemen van voorzorgsmaatregelen. Het is mogelijk om met een goed onderbouwd projectplan een ontheffing aan te vragen bij de provincie Zuid-Holland. De provincie (het bevoegd gezag) toetst de aanvraag vervolgens aan drie criteria:

- Voldoet het planvoornemen aan één van de in de wet genoemde belangen?
- Is een 'andere bevredigende oplossing' mogelijk?
- Doet de ontheffing afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort?

I.2.3 BESCHERMING NATURA 2000-GBIEDEN

Via de Wnb is tevens de bescherming van Natura 2000-gebieden vastgelegd. De Wnb stelt dat het verboden is om zonder vergunning van Gedeputeerde Staten een project te realiseren dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied.

Voor projecten die een significant negatief effect kunnen hebben op de doelstellingen van het betreffende Natura 2000-gebied, dient een passende beoordeling te worden uitgevoerd en is een vergunningaanvraag noodzakelijk.

Naast plannen in of nabij Natura 2000-gebieden, kunnen ook plannen op grotere afstand van Natura 2000-gebieden significant negatieve effecten op kwalificerende habitats en/of soorten tot gevolg hebben:

¹ In artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wet natuurbescherming wordt meerdere malen gesproken over het verbod tot **opzettelijke** handelingen (o.a. opzettelijke doding, verstoring en vernieling). Binnen de Wet natuurbescherming omvat de term 'opzettelijk' tevens voorwaardelijk opzet, waardoor (evenals onder de voormalige Flora- en faunawet) een groot aantal handelingen onder de verbodsbepalingen vallen. In verband met de leesbaarheid wordt de term 'opzettelijk' in voorliggende rapportage niet meer aangehaald. Uiteraard wordt dit (in de situaties waarvoor dit van toepassing is) wel bedoeld.

- Plannen kunnen (ook op relatief grote afstand van Natura 2000-gebieden) nadelige effecten hebben door toename van stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitats binnen Natura 2000-gebieden. Een toename van meer dan 0,00 mol N/ha/jr vraagt om een nadere ecologische beoordeling van de gevolgen.
- Plannen kunnen een negatief effect hebben op (leefgebied van) kwalificerende soorten buiten een Natura 2000-gebied, waardoor nadelige effecten optreden op de doelstellingen van het betreffende Natura 2000-gebied. Dit kan het geval zijn wanneer het foerageergebied van een kwalificerende soort van een Natura 2000-gebied binnen het plangebied ligt. Effecten op het foerageergebied kunnen leiden tot afname van aantallen binnen het Natura 2000-gebied (bijvoorbeeld bij bruine kiekendief, kleine zwanen, ganzen).

I.2.4 BESCHERMING HOUTOPSTANDEN

Volgens artikel 4.2 Wnb is het verboden een houtopstand buiten de bebouwde kom geheel of gedeeltelijk te vellen zonder melding bij het bevoegd gezag. Bovendien geldt een herplantplicht. Een houtopstand bestaat uit 10 are of meer of is een rijbeplanting van meer dan 20 bomen en moet aan een aantal voorwaarden voldoen. Voor een aantal gevallen geldt een uitzondering, bijvoorbeeld voor houtopstanden op erven, fruitbomen voor productie of grienden en hakhout (zie voor de volledige lijst art. 4.1 van de Wnb).

Voor houtopstanden binnen de bebouwde kom is de Wnb niet van toepassing, maar geldt het beleid van de gemeente waarbinnen de projectlocatie gelegen is.

Binnen het huidige project worden geen houtopstanden gekapt van 10 are of meer. Tevens worden er niet meer dan 20 bomen uit een rijbeplanting gerooid. Toetsing aan het onderdeel Houtopstanden uit de Wet natuurbescherming is derhalve niet noodzakelijk alvorens er kapwerkzaamheden plaatsvinden.

I.3 PLANOLOGISCHE GEBIEDENBESCHERMING

Binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen was dit de EHS) geldt het 'Nee, tenzij'-beschermingsregime. Significante aantasting van de wezenlijke waarden en kenmerken van het NNN (per saldo) is niet toegestaan, tenzij sprake is van een groot openbaar belang en er geen alternatieven zijn. De wezenlijke waarden en kenmerken van het NNN zijn onder andere bodemkenmerken, landschappelijke waarden en natuurwaarden. Eventuele schade moet worden gemitigeerd, of (indien mitigatie niet mogelijk is) worden gecompenseerd.

Naast de bescherming van het NNN zijn in sommige provincies (waaronder de provincie Zuid-Holland) tevens weidevogelgebieden (ook wel belangrijke weidevogelgebieden, weidevogelleefgebieden en weidevogelkerngebieden genoemd) aangewezen. Binnen dergelijke gebieden geldt doorgaans (evenals het geval is voor het NNN) het Nee, tenzij-regime.

I.4 DOEL

De quickscan is een verkennende toets om na te gaan of door uitvoering van de voorgenomen plannen mogelijk overtreding van de Wnb (soortenbescherming en bescherming Natura 2000-gebieden) of planologische gebiedenbescherming optreedt. Het doel van de quickscan is geformuleerd in enkele onderzoeksvragen:

Onderzoeksvragen t.a.v. soortenbescherming:

- S1. Welke Wnb-beschermden soorten maken (mogelijk) gebruik van de planlocatie?
- S2. Wat zijn de effecten van de voorgenomen werkzaamheden op deze beschermde soorten?
- S3. Is aanvullend ecologisch onderzoek naar één of meerdere soorten noodzakelijk²?
- S4. Welke voorzorgsmaatregelen dienen te worden uitgevoerd om negatieve effecten op beschermde soorten te voorkomen?
- S5. Is het noodzakelijk om voor de voorgenomen werkzaamheden een ontheffing van de Wnb aan te vragen?

Onderzoeksvragen t.a.v. gebiedenbescherming:

- G1. Ligt het plangebied in of nabij een Natura 2000-gebied of binnen het NNN?
- G2. Kunnen negatieve effecten op beschermde gebieden bij voorbaat worden uitgesloten?
- G3. Is een toetsing aan de gebiedenbescherming (voortoets, passende beoordeling en/of Nee, tenzij-toets) noodzakelijk?
- G4. Wat zijn de gevolgen van de werkzaamheden op de Natura 2000-doelstellingen?

I.5 KWALITEITSBORGING

De natuurtoets is uitgevoerd door ervaren ecologen van ATKB | Buro Bakker, die voldoen aan de definitie die Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) hanteert van een ter zake kundige voor het opstellen van toetsingen aan de Wnb. Daarnaast is ATKB aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus (NGB); de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus.

² In sommige gevallen kan de aanwezigheid van beschermde soorten op basis van een quickscan niet worden uitgesloten. Dit aangezien sommige beschermde soorten met een eenmalig veldbezoek lastig zijn waar te nemen of enkel in een bepaalde periode van het jaar waarneembaar zijn. Als met de quickscan de aanwezigheid van deze soorten niet valt uit te sluiten, kan een aanvullend ecologisch onderzoek noodzakelijk zijn.

2 BESCHRIJVING PROJECT

2.1 BESCHRIJVING HUIDIGE SITUATIE PLANGEBIED

Het plangebied betreft de Molenpolder te Numansdorp (zie figuur 1). Het overgrote deel aan land bestaat uit agrarische percelen, waar tijdens het veldbezoek voornamelijk tarwe op werd verbouwd. Rondom de agrarische percelen zijn watergangen aanwezig, welke onderling verschillen in breedte en mate van verlanding. De oevers van de watergangen hebben een relatief steil talud en zijn begroeid met riet en andere vegetatie. Het meest noordelijke perceel, welke aan de Molendijk grenst, is begroeid met ruigtevegetatie. Op dit perceel is tevens grond opgebracht, wat voor een deel ook weer is afgegraven. In de noordoostelijke hoek van het plangebied is een bedrijventerrein aanwezig. Op dit bedrijventerrein zijn meerdere uit golfplaat opgetrokken loodsen aanwezig. Een aantal van deze loodsen wordt gebruikt als opslagplaats voor caravans. Verspreid over het terrein zijn ook enkele uit baksteen opgetrokken gebouwen aanwezig. De bakstenen bebouwing is niet voorzien van een spouwmuur. In het noordwesten van het plangebied zijn enkele houtopstanden aanwezig, welke onder andere bestaan uit zomereik en schietwilg. Grenzend aan de houtopstanden zijn enkele poelen gelegen, die in verbinding staan met de rest van het oppervlaktewater in het plangebied. In figuur 2 zijn enkele foto's opgenomen om een sfeerimpressie van het plangebied te geven.

Figuur 1 De ligging van het plangebied.

Figuur 2 Sfeerimpressie van het plangebied.

2.2 TOEKOMSTIGE SITUATIE

Het planvoornemen betreft het verwijderen van de huidige bebouwing, het dempen van sloten en het kappen van bomen. Een deel van het plangebied zal worden afgegraven om diep water te realiseren. Het overige deel zal bouwrijp worden gemaakt, waarna er maximaal 1250 woningen worden gerealiseerd. De exacte planning van de voorgenomen ontwikkeling is nog niet bekend, maar naar verwachting wordt in 2025 gestart met de eerste werkzaamheden.

3 METHODE

3.1 QUICKSCAN WET NATUURBESCHERMING

Een quickscan Wet natuurbescherming (onderdeel soortenbescherming) is een eenmalige beoordeling van het plangebied, waarin globaal wordt gekeken naar aanwezige en te verwachten (beschermde) soorten. Hiertoe worden een literatuur- en veldonderzoek uitgevoerd.

Een quickscan is echter geen volledig ecologisch onderzoek naar alle mogelijk voorkomende soorten, in de daarvoor geschikte perioden van het jaar. Hierdoor is een quickscan vaak niet voldoende als onderbouwing van een eventuele aanvraag voor een ontheffing op de Wet natuurbescherming. Indien uit de quickscan blijkt dat er geen noodzaak bestaat tot nader onderzoek of een ontheffing, is een quickscan een afdoende ecologische onderbouwing voor het bevoegd gezag. Dit geldt ook als de quickscan onderdeel vormt van de ruimtelijke onderbouwing van een bestemmingsplan.

De bevindingen uit de quickscan Wet natuurbescherming zijn 5 jaar geldig, tenzij het gebied in de tussentijd dermate is gewijzigd dat er ander biotoop is ontstaan. Een (nader) onderzoek naar beschermde soorten uit de Habitatrichtlijn is 3 jaar geldig.

3.2 BRONNENONDERZOEK

Het literatuuronderzoek heeft tot doel een beeld te krijgen van (eventueel) aanwezige Wnb-beschermde soorten in (de omgeving van) het plangebied.

Voor het literatuuronderzoek is gebruik gemaakt van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF); dit is de meest complete databank in Nederland met verspreidingsinformatie van flora en fauna. Ten aanzien van flora is een zoekgebied van circa 10 kilometer rondom het plangebied gehanteerd. Voor fauna is een zoekgebied van circa 5 kilometer rondom het plangebied gehanteerd. De NDFF is geraadpleegd op 20 juni 2022. Hierbij zijn waarnemingen tot 10 jaar terug ingezien.

Aangezien ook de NDFF niet volledig is, is tevens gebruik gemaakt van informatie uit overige beschikbare vakliteratuur en eigen soort- en gebiedskennis (expert judgement).

3.3 VELDONDERZOEK

Het veldonderzoek heeft tot doel te bepalen of de beschermde soorten die in de omgeving van het plangebied (kunnen) voorkomen geschikt habitat in het plangebied kunnen vinden.

Op 23 juni 2022 is het veldbezoek uitgevoerd; het weer ten tijde van het veldbezoek was geheel zonnig, met een temperatuur van 28 °C en een windkracht van 2 Bft. Tijdens het veldbezoek is gekeken naar de geschiktheid van het plangebied als groeiplaats/verblijfplaats voor (in de omgeving aanwezige) beschermde soorten. Tevens is tijdens het veldbezoek gelet op de aanwezigheid van beschermde soorten en sporen hiervan (zoals uitwerpselen, pootafdrukken, vraatsporen en aanwezige (oude) nesten / verblijfplaatsen).

De bepaling van de geschiktheid van het plangebied voor beschermde soorten is op onderstaande manier uitgevoerd:

Flora

Het plangebied wordt beoordeeld op geschiktheid als habitat voor beschermde plantensoorten. Tevens wordt gelet op eventuele groeiplaatsen van beschermde plantensoorten (deze zijn echter niet jaarrond zichtbaar).

Broedvogels categorie 1 t/m 4

De nesten van vogelsoorten binnen categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd. Dit geldt ook voor de directe omgeving die nodig is om de jongen succesvol groot te brengen (rust- en foerageergebied).

Jaarrond beschermde nesten kunnen aanwezig zijn in bomen (bijv. roofvogelhorsten) of gebouwen (bijv. gierzwaluw en huismus). Tijdens het veldbezoek bepalen we of in het plangebied vaste nesten aanwezig (kunnen) zijn. Daarnaast wordt gezocht naar sporen van jaarrond beschermde nesten, bijvoorbeeld braakballen van uilen en roofvogels, uitwerpselen op de grond/muren en territoriale aanwezigheid van vogels met jaarrond beschermde nesten. Tenslotte wordt beoordeeld of het plangebied mogelijk essentieel rust- en foerageergebied voor vogels van categorie 1 t/m 4 vormt.

Broedvogels categorie 5

Categorie 5-broedvogels betreffen broedvogels die in principe niet jaarrond beschermd zijn, maar waarvan het ministerie van EZ wel een inventarisatie verlangt. Deze soorten zijn enkel jaarrond beschermd als de ecologische omstandigheden dit rechtvaardigen, oftewel als verwacht wordt dat uitvoering van de plannen grote nadelige effecten zouden kunnen hebben op de lokale populatie van een soort.

Tijdens het veldbezoek wordt bepaald of in het plangebied nesten van categorie 5 aanwezig (kunnen) zijn. Daarnaast zoeken we ook naar sporen van deze nesten, bijvoorbeeld braakballen, uitwerpselen op de grond of muren, territoriale aanwezigheid van vogels met jaarrond beschermde nesten.

Algemene broedvogels

Nesten van algemene broedvogels zijn enkel tijdens het broedseizoen beschermd.

Tijdens het veldbezoek wordt bepaald of binnen het plangebied broedgelegenheid is voor algemene broedvogels zoals winterkoning, heggenmus en vink. Tevens letten we op aanwijzingen voor broedgevallen, zoals territoriale en/of zingende vogels, oude nesten en uitwerpselen.

Vleermuizen

Van alle van nature in Nederland voorkomende vleermuizen worden zowel de verblijfplaatsen, essentiële vliegroutes en essentiële foerageroutes beschermd.

Voor vleermuizen wordt bepaald of gebouwen en/of bomen in het plangebied geschikt (kunnen) zijn als vleermuisverblijfplaats:

- Gebouwbewonende vleermuizen (o.a. gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en meervleermuis) gebruiken vaak spouwruimten als verblijfplaats, welke zij bijvoorbeeld via een open stootvoeg of via kieren in de buitenmuur kunnen bereiken. Ook gebruiken ze regelmatig ruimtes achter daklijsten of betimmeringen als verblijfplaats. De geschiktheid van gebouwen wordt beoordeeld op basis van de aanwezigheid van dergelijke structuren. Tijdens het veldbezoek zijn de gebouwen zelf ook betreden en geïnspecteerd.
- Boombewonende vleermuizen (o.a. ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis en watervleermuis) verblijven in holtes, spleten of onder loshangend schors van bomen. Bomen worden met een verrekijker vanaf de grond beoordeeld op aanwezigheid van dergelijke kenmerken.

Tevens wordt tijdens het veldonderzoek bepaald of sprake is van lijnvormige landschapsstructuren die van belang kunnen zijn als vliegroute. Hierbij wordt bepaald of sprake is van doorgaande watergangen en aaneengesloten bomenrijen. Daarnaast wordt (om de essentie van de vliegroute te bepalen) er gelet op vergelijkbare structuren in de directe omgeving van het plangebied die als alternatief kunnen fungeren. Tenslotte wordt bepaald of sprake is van landschapsstructuren (bijvoorbeeld opgaand groen) die van belang kunnen zijn als foerageergebied. Om de essentie van het foerageergebied te bepalen, wordt tijdens het veldbezoek gelet op vergelijkbare structuren in de directe omgeving van het plangebied die als alternatief kunnen fungeren.

Grondgebonden zoogdieren

Het gebied wordt beoordeeld op geschiktheid als leefgebied voor beschermde grondgebonden zoogdieren (o.a. eekhoorn, das, kleine marterachtigen), waarbij wordt gelet op sporen, zoals uitwerpselen, pootafdrukken, vraatsporen, wissels, looppaadjes) en aanwezige (oude) nesten / verblijfplaatsen. Tevens worden eventuele zichtwaarnemingen genoteerd.

Amfibieën

Tijdens het veldbezoek wordt bepaald of het plangebied geschikt voortplantingshabitat, zomerhabitat en/of overwinteringsplekken voor beschermde amfibieën biedt.

Reptielen

Tijdens het veldbezoek wordt gelet op de mogelijke aanwezigheid van geschikt habitat voor reptielen, zoals zanderige, structuurrijke plekken en schuilmogelijkheden.

Vissen

Tijdens het veldbezoek wordt bepaald of oppervlaktewater (indien aanwezig) geschikt is voor beschermde vissoorten. Hierbij wordt gelet op o.a. bodemsubstraat, helderheid, voedselrijkdom en de aanwezigheid van onderwater- en oevervegetatie.

Vlinders, libellen en overige ongewervelden

Tijdens het veldbezoek wordt bepaald of het plangebied geschikt is als habitat voor beschermde soorten vlinders, libellen en overige ongewervelden (o.a. kevers en tweekleppigen). Hierbij wordt o.a. gelet op de aanwezigheid van waardplanten (voor vlinders), water met geschikte ei-afzetplaatsen (voor libellen) en helder water met een rijke waterbeplanting (voor platte schijfhoren). Tijdens het veldbezoek wordt direct gelet op aanwijzingen van gebruik van het plangebied door beschermde ongewervelden (o.a. poppen, vervellingshuidjes, larven, nimfen).

3.4 TOETSING NATURA 2000

Toetsingskader

Op basis van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn (VHR) zijn Natura 2000-gebieden aangewezen. De ligging en omvang van deze gebieden is gebaseerd op het voorkomen van habitattypen, habitatsoorten en/of vogels, de zogeheten kwalificerende habitats en/of soorten. Voor deze soorten zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd (bijvoorbeeld behoud of uitbreiding populatie).

Via de Wet natuurbescherming (Wnb) is de bescherming van Natura 2000-gebieden vastgelegd. De Wnb stelt dat het verboden is om zonder vergunning van Gedeputeerde Staten een project te realiseren dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied.

Niet alleen binnen Natura 2000 gebieden zijn de aangewezen soorten en habitattypen zijn beschermd. Als gebieden buiten een Natura 2000-gebied een belangrijke functie vervullen voor de instandhoudingsdoelstellingen (bijvoorbeeld rust- of foerageergebieden voor vogels) zijn deze ook buiten het Natura 2000-gebied beschermd. De eventuele externe werking van een project dient zodoende altijd te worden beoordeeld.

Toetsing

Normaal gesproken wordt in een voortoets onderzocht of de voorgenomen werkzaamheden een negatief effect hebben op het bereiken van de instandhoudingsdoelen van beschermde soorten (vogels en habitatsoorten) en habitattypen binnen Natura 2000-gebieden. Het is bij dit project echter niet bekend wat de exacte omvang van de werkzaamheden zal zijn, welke machinerie zal worden gebruikt en voor hoe lang en wanneer het zal worden uitgevoerd. Dit laatste is mogelijk pas over vijf jaar aan de orde, wanneer het toetsingskader (bijvoorbeeld op het gebied van stikstofdepositie) gewijzigd kan zijn ten opzichte van het huidige. Het op een juiste manier uitvoeren van een voortoets is dan ook niet mogelijk. Daarom is er bij deze toetsing voor gekozen om een verkenning van de effecten van de aanleg en gebruik van een woonwijk in de Molenpolder op nabijgelegen Natura 2000-gebieden uit te voeren. Hierbij worden de (externe) effecten beschreven, maar niet gekwantificeerd. Deze verkenning zal een indicatie geven van waar in een toekomstige toetsing van de gebiedsbescherming rekening mee gehouden moet worden.

Er zal dan ook geen uitspraak worden gedaan over significantie of het al dan niet moeten aanvragen van een vergunning; dit zal volgen in een nadere toetsing wanneer er meer duidelijkheid is over de aard van de ingrepen en de effecten hiervan (bijvoorbeeld stikstofdepositie).

Gezien de ligging van het projectgebied en de impact van met name de stikstofdepositie wordt getoetst aan de huidige instandhoudingsdoelen van de Natura 2000-gebieden die zich in een straal van 25 kilometer rond het projectgebied bevinden.

Indien het projectgebied voor natuurwaarden uit andere Natura 2000-gebieden een belangrijke rol speelt, wordt dat het optreden van externe werking in de toetsing beschreven.

In de toetsing wordt geen rekening gehouden met mitigerende maatregelen. Dit mag niet, aangezien een eventuele noodzaak daartoe niet betekent dat op voorhand vaststaat dat significante gevolgen zijn uit te sluiten (zie Handreiking Voortoets Stikstof, van februari 2021).

Om de toetsing uit te kunnen voeren worden in dit rapport de volgende stappen doorlopen:

Stap 1 Beschrijving huidige situatie en voorgenomen ontwikkeling (H2)

Om de effecten van de voorgenomen ontwikkeling te kunnen bepalen wordt beschreven welke werkzaamheden globaal uitgevoerd gaan worden.

Stap 2 Beschrijven instandhoudingsdoelen en voorkomen in en rond het plangebied

Hierbij wordt beschreven voor welke vogels, habitatsoorten en habitattypen er instandhoudingsdoelen voor de relevante Natura 2000-gebieden zijn geformuleerd. Tevens wordt bepaald of deze soorten- en en/of habitattypen aanwezig zijn in het projectgebied of directe omgeving. Dit wordt gedaan door het analyseren van verspreidingsgegevens uit de NDFF en de Natura 2000-beheerplannen.

Stap 3 Effectenanalyse en voorstellen maatregelen

Hierbij wordt nagegaan of sprake is van een overlap in ruimte en tijd van de werkzaamheden en de aanwezigheid van beschermde natuurwaarden. Als sprake is van een overlap wordt nagegaan wat voor doorwerking dit heeft op aanwezige beschermde natuurwaarden.

Stap 4 Conclusie

Na het doorlopen van bovenstaande stappen wordt geconcludeerd waar bij een toekomstige formele toetsing van de voorgenomen ingrepen aan de Wet natuurbescherming rekening mee gehouden dient te worden.

3.5 TOETSING PLANOLOGISCHE GEBIEDENBESCHERMING

De ligging van het plangebied t.o.v. de planologisch beschermde gebieden (NNN en weidevogelgebieden) is onderzocht. Indien de ligging van de planologisch beschermde gebieden hier aanleiding toe geeft, wordt beknopt getoetst wat de impact van project Molenpolder op de planologisch beschermde gebieden is. Hierbij staat centraal of de werkzaamheden afbreuk doen aan de oppervlakte en/of afbreuk doen aan de samenhang van de wezenlijke kenmerken en waarden.

4 QUICKSCAN SOORTENBESCHERMING

4.1 INLEIDING

In dit hoofdstuk worden de resultaten, de effectenanalyse en maatregelen van de quickscan besproken. Deze richten zich op de verbodsbepalingen ten aanzien van de beschermde soorten (Wnb-artikelen 3.1, 3.5 en 3.10) die mogelijk hun leefgebied hebben binnen het plangebied en de algemeen geldende zorgplicht voor alle in het wild levende planten en dieren (Wnb-artikel 1.11) die mogelijk binnen het plangebied voorkomen.

In paragrafen 4.2 t/m 4.11 worden de (mogelijk) aanwezige soortgroepen behandeld. In paragraaf 4.12 worden enkele aanvullende maatregelen (ten aanzien van de zorgplicht én het voorkomen van tussentijdse vestiging van beschermde soorten) beschreven. Paragraaf 4.13 geeft een samenvatting.

4.2 FLORA

Uit het literatuuronderzoek blijkt dat in de omgeving van het plangebied de volgende beschermde soorten voor (kunnen) komen: dreps en schubvaren.

Dreps groeit op akkers, langs spoorwegen, op braakliggende grond, ruigten, ruderaal plaatsen en stortterreinen. In het plangebied is geschikt habitat voor dreps aanwezig op de braakliggende delen en op de akkers van het plangebied. In de omgeving van het plangebied is één waarneming van dreps bekend. Het betreft een waarneming op circa 1,4 kilometer ten noordoosten van het plangebied. Waarnemingen van dreps uit de omgeving betreffen echter niet wilde exemplaren (bron: www.verspreidingsatlas.nl). Niet wilde exemplaren van dreps zijn niet beschermd onder artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming, waardoor het voorkomen van beschermde functies van dreps in het plangebied op voorhand zijn uit te sluiten.

Schubvaren groeit op oude muren en puinhellingen. Van de soort is één waarneming bekend op knooppunt Hellegatsplein, circa 4,3 kilometer ten zuidwesten van het plangebied. Door het ontbreken van oude muren en puinhellingen, is er geen geschikt habitat voor schubvaren in het plangebied aanwezig. Tijdens het veldbezoek zijn tevens geen exemplaren van schubvaren in het plangebied aangetroffen. Beschermde functies van schubvaren kunnen derhalve op voorhand worden uitgesloten.

4.3 BROEDVOGELS CAT. I T/M 4

Nesten jaarrond beschermd

Uit het literatuuronderzoek blijkt dat in de omgeving van het plangebied de volgende broedvogels met jaarrond beschermde nesten voorkomen: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, havik, huismus, kerkuil, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer en steenuil. In en direct buiten het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen nesten in hoge bomen waargenomen die geschikt broedbiotoop bieden voor boomvalk en buizerd. In verband met aanwezige bladerdek waren niet alle bomen goed te overzien, waardoor de aanwezigheid van potentieel jaarrond beschermde nesten niet met zekerheid is uit te sluiten. Een aanvullende inspectie van de bomen in de winterperiode kan hierin uitsluitsel geven.

In het plangebied is geen geschikt broedbiotoop voor gierzwaluw aanwezig. Direct buiten het plangebied, ten oosten van het bedrijventerrein, zijn enkele woningen met pannendaken aanwezig (zie figuur 3). Deze daken bieden geschikt broedbiotoop voor gierzwaluw. Tijdens het veldbezoek zijn er geen nestlocaties van gierzwaluw aangetroffen. Wel zijn er individuen van gierzwaluw boven het plangebied waargenomen.

De pannendaken van de woningen worden intensief gebruikt door huismus. Tijdens het veldbezoek zijn er circa 35 individuen van huismus waargenomen, welke nestplaatsen hebben onder de dakpannen daken van

Havenkade 3, 4 en 6. Ook in de dakgoot van Havenkade 2T, dat zich in het noordoosten van plangebied bevindt, zijn individuen van huismus waargenomen. Het is onbekend of de vogels ook nestplaatsen hebben in de bebouwing binnen het plangebied. De groenstructuren grenzend aan Havenkade 2T en de groenstructuren van de naastgelegen tuinen van Havenkade 3, 4 en 6 maken onderdeel uit van essentieel leefgebied van huismus.

Figuur 3 Pannendak met nestlocaties huismus buiten het plangebied (links) en roepend individu van huismus (rechts).

In het meest noordelijke complex op het bedrijventerrein zijn tijdens de habitatscan sporen van kerkuil aangetroffen (zie figuur 4). In de loodsen zijn verschillende holle ruimtes in de muren aanwezig die geschikt zijn als nestlocatie. De houten draagbalken in de loodsen kunnen tevens door kerkuil als vaste rustplaats worden gebruikt. Aanvullend werd door een werknemer ter plaatse verteld dat er in het verleden een jonge kerkuil in de loods is gevonden. In de loodsen kunnen tevens ook nestlocaties van steenuil aanwezig zijn. Rondom het bedrijventerrein staan coniferen in rijbeplanting, welke geschikt broedbiotoop voor ransuil bieden. Het bedrijventerrein en de agrarische percelen kunnen onderdeel uitmaken van essentieel foerageergebied van kerkuil, ransuil en steenuil.

Vanwege het open karakter van het plangebied en het ontbreken van dichte bosgebieden kunnen nesten van havik en sperwer op voorhand worden uitgesloten. De aanwezigheid van nesten van ooievaar en slechtvalk kunnen vanwege het ontbreken van geschikte nestlocaties op hoge structuren ook op voorhand worden uitgesloten. In en direct buiten het plangebied zijn geen individuen van roek waargenomen. Er zijn tevens geen clusters nesten aangetroffen die de aanwezig van een kolonie van roek indiceren. Beschermde functies van roek kunnen derhalve op voorhand worden uitgesloten.

Figuur 4 Braakballen en mestsporen kerkuil (links) en geschikte nestlocaties achter golfplaten panelen (rechts).

4.4 BROEDVOGELS CAT. 5

Nesten jaarrond beschermd als omstandigheden dit rechtvaardigen

Uit het literatuuronderzoek blijkt dat in de omgeving van het plangebied de volgende categorie 5-broedvogels voor (kunnen) komen: boerenzwaluw, boomklever, boomkruiper, bosuil, gekraagde roodstaart, groene specht, grote bonte specht, huiszwaluw, kleine bonte specht, koolmees, oeverzwaluw, pimpelmees, spreeuw, torenvalk, zwarte kraai en zwarte roodstaart.

In het plangebied is torenvalk foeragerend waargenomen. Ook is er een nestkast voor torenvalk aanwezig in het noordwesten van het plangebied (zie figuur 5), welke geschikt is als nestlocatie voor de soort.

Figuur 5 Nestkast torenvalk (links) en geschikt broedbiotoop oeverzwaluw (rechts).

De holtes in muren en andere geschikte openingen in de bebouwing bieden geschikt broedbiotoop voor gekraagde roodstaart, spreeuw en zwarte roodstaart. Direct ten oosten van het bedrijventerrein staan meerdere populieren die geschikt broedbiotoop vormen voor grote bonte specht.

In de bebouwing binnen het plangebied zijn geen nesten van boerenzwaluw en huiszwaluw aangetroffen. De aanwezigheid van nestlocaties van deze soorten kan derhalve op voorhand worden uitgesloten. De schuren bieden wel geschikt habitat voor boerenzwaluw, dus vestiging van deze soort op een later tijdstip is niet uitgesloten. Direct ten westen van het plangebied, aan de Veerweg 1C zijn wel nesten van huiszwaluw waargenomen onder het dakoverstek van de noordgevel van de bebouwing.

In het noorden van het plangebied is afgegraven grond aanwezig met steile wanden. De wanden bieden geschikt broedbiotoop voor oeverzwaluw (zie figuur 5).

In het plangebied zijn geen boomholtes waargenomen. Vanwege het aanwezige bladerdek waren de bomen niet geheel te inspecteren, waardoor de aanwezigheid van nesten en holtes in en direct buiten het plangebied niet kan worden uitgesloten. Een aanvullende bomencheck in de winterperiode kan hier uitsluitsel over geven. Nestplaatsen van boomkruiper, boomklever, koolmees en pimpelmees en zwarte kraai zijn derhalve niet op voorhand uit te sluiten.

Gezien het open karakter van het plangebied en de afwezigheid van dichte bosschages, is de aanwezigheid van nesten van bosuil, groene specht en kleine bonte specht op voorhand uit te sluiten.

4.5 OVERIGE BROEDVOGELS

Uit het literatuuronderzoek blijkt dat in de omgeving van het plangebied diverse overige broedvogels voor (kunnen) komen, waaronder: holenduif, houtduif, grauwe gans, kauw, putter, rietgors en winterkoning.

De bomen en struwelen bieden geschikt broedbiotoop voor soorten zoals houtduif, putter en winterkoning. De rietkragen bieden geschikt broedbiotoop voor soorten zoals grauwe gans en rietgors. In de bebouwing zijn diverse holtes en spleten aanwezig die geschikte nestlocaties bieden voor kauw en holenduif.

4.6 VLEERMUIZEN

Uit het literatuuronderzoek blijkt dat in de omgeving van het plangebied de volgende vleermuizen voor (kunnen) komen: baardvleermuis / Brandts vleermuis, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis.

Verblijfplaatsen

Baardvleermuis / Brandts vleermuis is bekend te overwinteren in de bunkers van Fort Sabina Henrica, dat 5 kilometer ten zuiden van het plangebied is gelegen aan de overzijde van het Hollands Diep. Buiten de winterslaapperiode van oktober tot maart, worden de soorten hoofdzakelijk aangetroffen in bosrijk gebied en wordt stedelijk gebied zo goed als vermeden. Gezien het open karakter van het plangebied, kunnen beschermde functies van baardvleermuis / Brandts vleermuis op voorhand worden uitgesloten.

In het plangebied zijn enkele uit baksteen opgetrokken gebouwen aanwezig. Onder de dakranden van de bebouwing is ruimte aanwezig die gebruikt kunnen worden als verblijfplaats door vleermuizen. De aanwezigheid van zomer- en paarverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis kan niet op voorhand worden uitgesloten. In de bebouwing zijn geen spouwmuren aanwezig, waardoor de aanwezigheid van kraamverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis op voorhand kan worden uitgesloten. Vanwege het ontbreken van spouwmuren en pannendaken, kan de aanwezigheid van verblijfplaatsen van laatvlieger en meervleermuis tevens op voorhand worden uitgesloten.

In de open loodsen zijn diverse ruimtes achter houten panelen aanwezig, welke geschikte zomer-, kraam- en paarverblijfplaatsen bieden voor gewone grootoorvleermuis.

In het plangebied zijn geen holtes in bomen waargenomen. Tijdens het veldbezoek waren de bomen niet geheel te overzien, waardoor de aanwezigheid van boomholtes momenteel niet met zekerheid is uit te sluiten. Verblijfplaatsen van watervleermuis en gewone grootoorvleermuis in de Canadese populieren ten oosten van het bedrijventerrein is derhalve niet op voorhand uit te sluiten. Een bomencheck in de winterperiode is aan te bevelen om de aanwezigheid van boomholtes uit te sluiten, dan wel aan te tonen.

In tabel 1 zijn de te verwachten soorten en functies samengevat.

Tabel 1 Mogelijk aanwezige verblijfplaatsen.

	Gewone dwergvleermuis	Gewone grootoorvleermuis	Ruige dwergvleermuis	Watervleermuis*
Zomerverblijfplaats				
Kraamverblijfplaats				
Paarverblijfplaats				
Winterverblijfplaats				
Massawinterverblijfplaats				

*Indien geschikte boomholtes aanwezig zijn

Vliegroutes

Direct ten oosten van het plangebied is van noord naar zuid een watergang aanwezig, welke vanaf de bebouwde kom van Numansdorp (noord) uitkomt in het Hollands Diep (zuid). De watergang en de houtopstanden vormen een lijnvormig element in het landschap, welke mogelijk als vliegroute wordt gebruikt door gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, meervleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis. Wegens het gebrek aan hieraan gelijkende lijnvormige elementen in de omgeving, kan op voorhand niet worden uitgesloten dat de watergang een essentiële functie als vliegroute vervult voor deze soorten. Omdat laatvlieger in mindere mate afhankelijk is van lijnvormige elementen in het landschap, vervult de watergang geen essentiële rol als vliegroute voor laatvlieger. Ten noorden van het plangebied is tevens een brede watergang aanwezig, welke van de stedelijke omgeving van Numansdorp (oost) richting bosrijk gebied loopt. Deze watergang kan een essentiële functie als vliegroute vervullen voor dezelfde soorten als hierboven genoemd.

Foerageergebieden

In het plangebied zijn enkele gebieden aanwezig die geschikt zijn als foerageergebied voor vleermuizen. In het zuiden van het plangebied is een stelsel aan zo goed als verlande watergangen aanwezig, welke begroeid zijn met riet en diverse ruigtekruiden. Dit habitat heeft een grote insectenaantrekkende werking, waardoor het geschikt is als foerageergebied voor vleermuizen. Ten oosten van het bedrijventerrein is een houtopstand van Canadese populier aanwezig, welke gelegen is langs een brede watergang. De bomen en de watergang bieden geschikt foerageergebied voor vleermuizen, evenals de watergang ten noorden van het plangebied. De coniferenrijen ten westen van het bedrijventerrein zijn tevens gelegen aan een sterk verlande watergang. De combinatie tussen luwte, de afwezigheid van lichtverstoring en de insectenaantrekkende werking van het water en de ruigtekruiden maken dit deel van het plangebied ook geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Ten slotte is het park in het noordwesten van het plangebied geschikt als foerageergebied voor vleermuizen door de aanwezigheid van luwte, diverse houtopstanden en waterrijk gebied. In figuur 6 zijn de geschikte foerageergebieden en vliegroutes op kaart ingetekend. In figuur 7 zijn enkele foto's opgenomen van de potentieel geschikte foerageergebieden.

Figuur 6 Potentieel geschikte foerageergebieden (rood) en vliegroutes (blauw) van vleermuizen

Figuur 7 Potentieel geschikte foerageergebieden voor vleermuizen. Boven, v.l.n.r.: Canadese populieren en park in noordwesten. Onder, v.l.n.r.: Watergang ten noorden van plangebied en verlande watergang langs coniferen.

4.7 GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN

Uit het literatuuronderzoek blijkt dat in de omgeving van het plangebied de volgende beschermde grondgebonden zoogdieren voor (kunnen) komen: bever, damhert, noordse woelmuis en waterspitsmuis. Bever komt voor in overgangsgebieden tussen land en water, welke zijn begroeid met broekbossen van voornamelijk wilg en populier. In het plangebied is dergelijk habitat aanwezig in het noordoosten in de vorm van het waterrijke park. Uit gegevens van de NDFF blijkt dat bever in de afgelopen 10 jaar 14 keer is waargenomen. De aanwezigheid van verblijfplaatsen en essentieel leefgebied kan derhalve niet op voorhand worden uitgesloten.

Damhert is bekend voor te komen ten oosten van het plangebied. Gezien de barrièrewerking van de brede watergang en de stedelijke omgeving van Numansdorp tussen het lokale verspreidingsgebied en het plangebied, kan de aanwezigheid van damhert in het plangebied op voorhand worden uitgesloten.

Op circa 5 kilometer ten westen van het plangebied is de noordse woelmuis bekend voor te komen. De soort leeft in hoge vegetaties met vooral grasachtige planten. In gebieden waar ook andere soorten woelmuizen voorkomen, leeft de soort met name in natte terreinen, zoals moeras en rietland. In het zuiden van het plangebied is een stelsel aan deels verlande sloten aanwezig, welke begroeid zijn met riet, welke geschikt leefgebied vormt voor noordse woelmuis. Het voorkomen van beschermde functies van noordse woelmuis kan derhalve niet op voorhand worden uitgesloten.

Waterspitsmuis komt voor op het eiland van Goeree-Overflakkee, dat ten zuiden van het plangebied is gelegen. Waterspitsmuis kan goed zwemmen en is daardoor in de gelegenheid om zich vanaf het bekende verspreidingsgebied op het nabij gelegen vasteland te vestigen. De kruidenrijke en met riet begroeide oevers in het plangebied vormen geschikt leefgebied voor waterspitsmuis. Aangezien er geschikt habitat in het plangebied aanwezig is voor waterspitsmuis, is de aanwezigheid van de soort niet op voorhand uit te sluiten.

De steenmarter is niet bekend voor te komen in de omgeving van het plangebied. Het plangebied biedt echter wel zeer geschikt habitat door het aanbod aan verblijfplaatsen in de loodsen op het terrein en de aanwezigheid van geschikt foerageergebied in de agrarische en braakliggende percelen. De soort heeft een verborgen levenswijze, waardoor de aanwezigheid van steenmarter vaak niet meteen opgemerkt wordt. Gezien het landelijke toenemende verspreidingsgebied van steenmarter en het voorkomen van zeer geschikt habitat voor steenmarter, is de aanwezigheid van beschermde functies van steenmarter niet direct uit te sluiten.

4.8 AMFIBIEËN

Uit het literatuuronderzoek blijkt dat in de omgeving van het plangebied de volgende beschermde amfibieën voor (kunnen) komen: poelkikker en rugstreeppad.

In het noordwesten van het plangebied zijn enkele poelen aanwezig, welke mogelijk geschikt zijn als voortplantingswater voor poelkikker. De (verlande) en met riet begroeide sloten bieden tevens geschikt voortplantingsbiotoop voor poelkikker. De aan de poelen grenzende houtopstanden bieden daarnaast geschikt overwinteringsbiotoop voor poelkikker. Beschermde functies van de soort zijn derhalve niet op voorhand uit te sluiten.

Waarnemingen van rugstreeppad uit de omgeving van het plangebied, bevinden zich allen ten zuiden van het Hollands Diep. Gezien het feit dat rugstreeppad een slechte zwemmer is, vormt het Hollands Diep een harde barrière in het landschap waardoor verspreiding van rugstreeppad richting het noorden van het Hollands Diep niet mogelijk is. Beschermde functies van rugstreeppad in het plangebied worden derhalve op voorhand uitgesloten.

4.9 REPTIELEN

Uit het literatuuronderzoek blijkt dat in de omgeving van het plangebied geen beschermde soorten reptielen voorkomen. Wegens de grote afstand van het plangebied ten opzichte van het bekende verspreidingsgebied van beschermde soorten reptielen, kan de aanwezigheid van beschermde soorten reptielen op voorhand worden uitgesloten.

4.10 VISSSEN

Uit het literatuuronderzoek blijkt dat in de omgeving van het plangebied grote modderkruiper voorkomt. De soort komt voor in de polders van Strijen en in Natuurreservaat Oeverlanden Hollands Diep. De watergangen en poelen in het plangebied variëren in diepte en mate van verlanding, waardoor er zowel geschikt voortplantingswater als geschikt overwinteringsgebied voor grote modderkruiper aanwezig is in het plangebied. Beschermde functies van grote modderkruiper kunnen derhalve niet op voorhand worden uitgesloten.

4.11 ONGEWERVELDEN

Op circa 6 kilometer ten noordoosten van het plangebied komt platte schijfhoren voor. De soort komt voor in zoete, heldere en schone wateren met een rijke begroeiing. De watergangen in het plangebied zijn niet schoon en helder, waardoor de aanwezigheid van platte schijfhoren op voorhand kan worden uitgesloten.

4.12 SAMENVATTING RESULTATEN

In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de beschermde soorten die op basis van het literatuur- en veldonderzoek (mogelijk) aanwezig zijn binnen het plangebied.

Tabel 2 Mogelijk aanwezige beschermde soorten.

Soortgroep	(Kans op) aanwezigheid beschermde soorten?	
	Ja	Nee
Flora		X
Broedvogels categorie 1 t/m 4	X	
Broedvogels categorie 5	X	
Algemene broedvogels	X	
Vleermuizen	X	
Zoogdieren (grondgebonden)	X	
Amfibieën	X	
Reptielen		X
Vissen	X	
Ongewervelden		X

Bij het planvoornemen dient men rekening te houden met de (potentieel) aanwezige beschermde soorten (tabel 4-1, soorten uit kolom 'ja'). Daarnaast dient men (in het kader van de zorgplicht) tevens rekening te houden met de (binnen de provincie Zuid-Holland) van bescherming vrijgestelde soorten (o.a. wezel, hermelijn, bunzing en egel) en overige in het wild levende flora en fauna.

Doordat reeds duidelijk is dat de beschermde soorten uit de soortgroepen flora, reptielen en ongewervelden niet aanwezig zijn binnen het plangebied, worden deze in het vervolg van voorliggende rapportage verder niet behandeld.

5 EFFECTBEOORDELING SOORTENI

Op het moment van schrijven is het nog niet bekend hoe de nieuwe situatie er precies uit gaan zien en in welke delen van het projectgebied werkzaamheden plaats gaan vinden. Derhalve wordt in dit hoofdstuk uitgegaan van een worst-case scenario. Indien op een later moment beter bekend waar de geplande werkzaamheden plaatsvinden en welke delen van het plangebied eventueel ongemoeid gelaten worden, kan een betere beoordeling worden gemaakt van de te verwachten effecten en het benodigde onderzoek.

5.1 BROEDVOGELS CAT. I T/M 4

Nesten jaarrond beschermd

5.1.1 EFFECTEN

In het plangebied zijn mogelijk jaarrond beschermde nesten van huismus, kerkuil, ransuil en steenuil aanwezig. Tevens kan het plangebied onderdeel uitmaken van essentieel leefgebied van huismus en fungeren als essentieel foerageergebied voor kerkuil, ransuil en steenuil. Mogelijk zijn er nog potentieel jaarrond beschermde nesten aanwezig in de bomen rondom het plangebied. Een aanvullende winterinspectie dient uit te wijzen of er potentieel jaarrond beschermde nesten van vogels in de bomen aanwezig zijn en op welke soorten eventueel aanvullend onderzoek gericht dient te zijn.

Als gevolg van de geplande werkzaamheden kunnen bovengenoemde soorten worden verstoord en gedood, kunnen nesten worden vernietigd en kan essentieel leef- of foerageergebied verloren gaan.

5.1.2 MAATREGELEN

Alvorens de plannen worden gerealiseerd, is aanvullend onderzoek naar nestlocaties van huismus, kerkuil, ransuil en steenuil noodzakelijk. Mogelijk dienen nesten van andere soorten ook onderzocht te worden indien er uit de winterinspectie blijkt dat er potentieel jaarrond beschermde nesten in bomen aanwezig zijn.

5.2 BROEDVOGELS CAT. 5

Nesten jaarrond beschermd als omstandigheden dit rechtvaardigen

Het plangebied biedt geschikt broedbiotoop voor torenvalk, gekraagde roodstaart, spreeuw en zwarte roodstaart.

In het plangebied is een nestkast voor torenvalk aanwezig. Torenvalk is tijdens het veldbezoek ook foeragerend waargenomen boven het plangebied. Gezien de grootte van het plangebied, kan het plangebied een substantieel aandeel van een territorium van torenvalk bevatten en hierdoor onderdeel uitmaken van essentieel foerageergebied van torenvalk. Als gevolg van de geplande ontwikkeling is het mogelijk dat er een nestlocatie van torenvalk vernietigd wordt en ook kan essentieel foerageergebied verloren gaan. De staat van instandhouding van torenvalk is matig ongunstig (Sovon.nl) en de populatieaantallen nemen af. Derhalve zijn er in deze situatie redenen om een eventuele nestlocatie een jaarronde bescherming te bieden. Hierdoor is nader onderzoek naar beschermde functies van torenvalk in het plangebied noodzakelijk.

In het plangebied kunnen nestplaatsen van spreeuw aanwezig zijn. De staat van instandhouding van spreeuw is matig ongunstig. Tijdens het veldbezoek zijn er geen individuen van spreeuw waargenomen. Wegens het ontbreken van waarnemingen van spreeuw tijdens het veldbezoek, kan er van worden uitgegaan dat er geen grote populatie van deze soort in het plangebied aanwezig is. Het plangebied is voor de (mogelijk) aanwezige individuen van spreeuw niet van ecologisch hoog belang, omdat het hooguit om enkele broedparen gaat en

er in de omgeving van het plangebied voldoende geschikte alternatieve nestlocaties aanwezig zijn. Als gevolg hiervan zijn de nesten van deze categorie 5-broedvogels binnen het plangebied niet jaarrond beschermd. Wel zijn nesten van deze broedvogels (net als het geval is voor algemene broedvogels) beschermd tijdens het broedseizoen. De mogelijke effecten en benodigde maatregelen ten aanzien van categorie 5-broedvogels worden derhalve (tezamen met de algemene broedvogels) besproken in paragraaf 6.3.

De staat van instandhouding van boomklever, boomkruiper, gekraagde roodstaart, grote bonte specht, koolmees, pimpelmees, zwarte roodstaart en zwarte kraai is gunstig (Sovon.nl). Het plangebied is voor de (mogelijk) aanwezige categorie 5-vogels niet van ecologisch hoog belang, omdat het hooguit om enkele broedparen gaat en er in de omgeving van het plangebied voldoende geschikte alternatieve nestlocaties aanwezig zijn. Als gevolg hiervan zijn de nesten van deze categorie 5-broedvogels binnen het plangebied niet jaarrond beschermd. Wel zijn nesten van deze broedvogels (net als het geval is voor algemene broedvogels) beschermd tijdens het broedseizoen. De mogelijke effecten en benodigde maatregelen ten aanzien van categorie 5-broedvogels worden derhalve (tezamen met de algemene broedvogels) besproken in paragraaf 6.3.

5.3 OVERIGE BROEDVOGELS

5.3.1 EFFECTEN

Het plangebied biedt geschikt broedbiotoop voor algemene soorten broedvogels. In de loodsen zijn geschikte nestlocaties voor soorten als houtduif, holenduif en kauw aanwezig. De rietkragen bieden geschikt broedbiotoop voor soorten als grauwe gans, rietgors en wilde eend. In de struwelen kunnen diverse algemene broedvogels tot broeden komen, zoals merel en zanglijster.

Indien de werkzaamheden plaatsvinden in het broedseizoen van vogels (globaal 15 maart – 31 augustus), kunnen broedgevallen worden verstoord, aangetast en vernietigd en kunnen vogels worden gedood. Hierdoor wordt de Wet natuurbescherming overtreden.

5.3.2 MAATREGELEN

Elk broedgeval is beschermd; ook broedgevallen buiten de globale broedperiode van 15 maart tot en met 31 augustus mogen niet dusdanig worden verstoord of aangetast dat het broedgeval wordt afgebroken. Voor verstoring of aantasting van broedgevallen kan geen ontheffing in het kader van de Wnb worden verkregen. Middels onderstaande voorzorgsmaatregelen kan overtreding van de Wnb (als gevolg van vernieling van vogelnesten) worden voorkomen en kunnen de werkzaamheden doorgang vinden:

- Werkzaamheden buiten het reguliere broedseizoen (15 maart t/m 31 augustus) uitvoeren. Indien de werkzaamheden plaatsvinden in het broedseizoen, is een controlerende op broedvogels voorafgaand aan de werkzaamheden noodzakelijk. Als de broedgevallen zich buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden bevinden, worden tijdens deze controle gemarkeerd en tijdens de werkzaamheden ontzien. Het kan noodzakelijk zijn om gedurende de werkzaamheden periodiek controles uit te voeren op broedgevallen van vogels in plaats van een éénmalige controle. Dit is vooral van toepassing als langdurig werkzaamheden in het reguliere broedseizoen worden uitgevoerd. Indien er broedgevallen aanwezig zijn die tijdens de werkzaamheden niet kunnen worden ontzien, dient het werk te worden stilgelegd om wezenlijke verstoring van broedgevallen te voorkomen.

- Voorafgaand aan de werkzaamheden en buiten het broedseizoen de bomen, struiken en andere beplanting rooien. Voorafgaand aan het rooien/ontoegankelijk maken dient men contact op te nemen met een ecooloog om te bepalen of er kans is op broedgevallen;
 - als de bomen, struiken en andere beplanting niet kunnen worden gerooid buiten het broedseizoen: voorafgaande aan het werk een broedvogelcontrole uitvoeren en een gebied van 20 meter rondom de nesten tijdens de werkzaamheden ontzien.

5.4 VLEERMUIZEN

5.4.1 EFFECTEN

Als gevolg van de geplande ingreep kunnen mogelijk verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en ruige dwergvleermuis worden aangetast en vernietigd en kunnen vleermuizen worden gedood. Tevens kunnen essentiële vliegroutes van gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, meervleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis worden vernietigd en kan essentieel foerageergebied van gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis worden vernietigd.

Indien er boomholtes aanwezig zijn in het plangebied, kunnen tevens verblijfplaatsen van watervleermuis worden vernietigd en kunnen individuen van watervleermuis worden verstoord en gedood. Een aanvullende inspectie op boomholtes in de winterperiode dient hier uitsluitsel over te geven.

5.4.2 MAATREGELEN

Voordat de geplande ingreep doorgang kan vinden, is het noodzakelijk inzicht te krijgen in de aanwezige beschermde functies van vleermuizen in het plangebied. Dit kan worden gedaan door het uitvoeren van nader onderzoek naar beschermde functies van vleermuizen. Het onderzoek dient gericht te zijn op:

- Zomer- en paarverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en ruige dwergvleermuis;
- kraamverblijfplaatsen van gewone grootoorvleermuis;
- essentiële vliegroutes van gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, meervleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis;
- essentieel foerageergebied van gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis.

5.5 GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN

5.5.1 EFFECTEN

Als gevolg van de geplande ontwikkelingen kunnen verblijfplaatsen en leefgebied van bever, noordse woelmuis, steenmarter en waterspitsmuis worden aangetast of vernietigd en kunnen individuen van deze soorten worden gedood. Tevens kunnen individuen van bever en noordse woelmuis worden verstoord.

5.5.2 MAATREGELEN

Alvorens de geplande ontwikkelingen plaatsvinden is onderzoek naar verblijfplaatsen en essentieel leefgebied van bever, noordse woelmuis en steenmarter noodzakelijk. Indien blijkt dat beschermde functies van één of meerdere soorten aanwezig zijn en negatieve effecten niet voorkomen kunnen worden, zijn nader te specificeren maatregelen nodig en dient een ontheffing op de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd.

5.6 VISSSEN

5.6.1 EFFECTEN

De watergangen in het plangebied vormen geschikt leefgebied voor grote modderkruiper. Indien er delen van deze watergangen worden gedempt of er baggerwerkzaamheden plaatsvinden, kunnen individuen van grote modderkruiper worden gedood en kan leefgebied (verblijfplaatsen) worden vernietigd. Dit is een overtreding van de Wet natuurbescherming.

5.6.2 MAATREGELEN

Indien er dempings- en of baggerwerkzaamheden plaatsvinden is onderzoek naar de aanwezigheid van grote modderkruiper noodzakelijk alvorens de geplande werkzaamheden doorgang kunnen vinden.

5.7 AMFIBIEËN

5.7.1 EFFECTEN

In het plangebied is mogelijk voortplantingswater en winterbiotoop van poelkikker aanwezig. De struwelen in het plangebied bieden tevens geschikt winterhabitat voor de soort. Als gevolg van de geplande werkzaamheden kunnen individuen van poelkikker worden gedood en kan voortplantingswater worden vernietigd. Bij grondverzet en het verwijderen van struweel, kan winterhabitat worden vernietigd en kunnen individuen van poelkikker worden gedood.

5.7.2 MAATREGELEN

Onderzoek naar de aanwezigheid van voortplantingswater van poelkikker is noodzakelijk alvorens de werkzaamheden plaats kunnen vinden. Omdat er struwelen worden verwijderd en er grondverzet plaatsvindt, is tevens onderzoek naar winterhabitat van poelkikker nodig, alvorens de werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd.

5.8 AANVULLENDE MAATREGELEN (T.A.V. ZORGPLICHT EN PIONIERSOORTEN)

Om een zorgvuldige omgang met alle in het wild levende soorten (zorgplicht) te garanderen, zijn de volgende maatregelen geformuleerd:

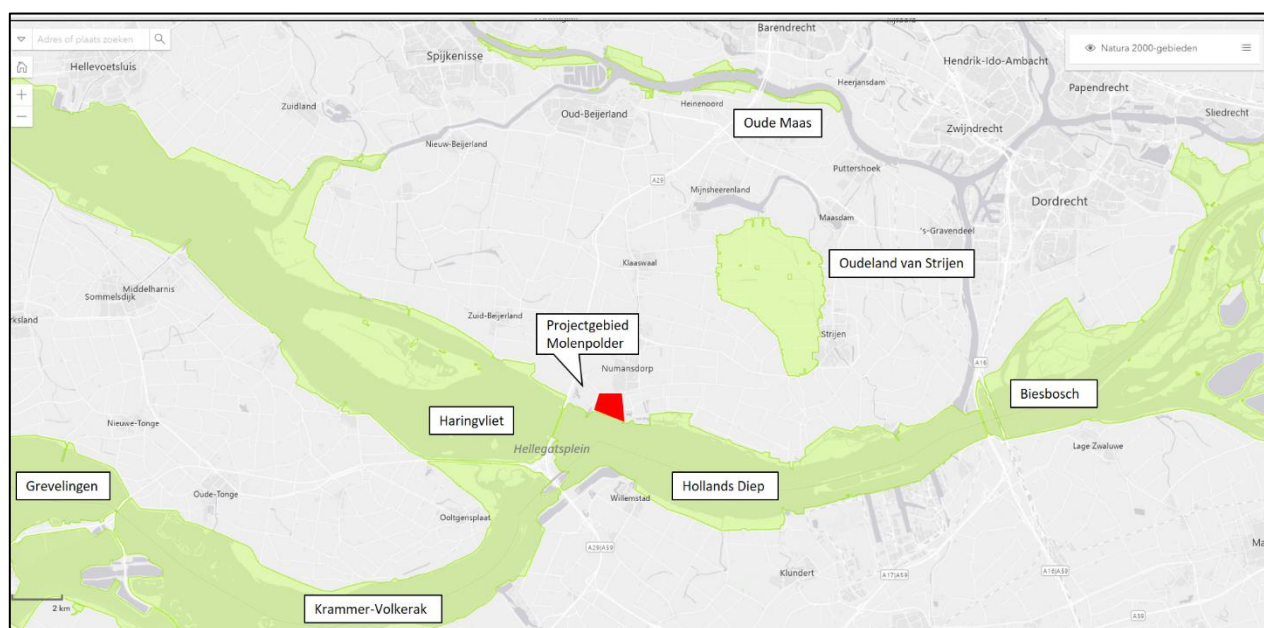
- werken van één kant af om fauna de kans te geven zelfstandig te vluchten;
- in mogelijk leefgebied: egels met rust laten en wachten tot deze zelfstandig het plangebied hebben verlaten;
- kunstmatige verlichting gedurende de nacht kan verstoring geven aan nacht actieve dieren als vleermuizen. Werk daarom zonder extra kunstmatige verlichting. Indien dit niet mogelijk is, dient er gewerkt te worden met gerichte armaturen die van het water en groenstructuren afgericht zijn.
- Om tussentijdse vestiging van oeverwaluw in de zandopslag te voorkomen, dienen steile kanten van een helling van meer dan 45° te worden voorkomen.

6 TOETSING GEBIEDSBESCHERMING

6.1 INLEIDING

Het plangebied ligt buiten Natura 2000 (zie Figuur 8). In de directe omgeving zijn meerdere Natura 2000-gebieden gelegen, waarvan de dichtstbijzijnde de volgende Natura 2000-gebieden zijn: Hollands Diep (50 meter), Haringvliet (1,3 kilometer afstand), Oudeland van Strijen (6,2 kilometer afstand), Oude Maas (11,4 kilometer afstand), Biesbosch (13,7 kilometer) en Grevelingen (18 kilometer). Krammer-Volkerak (2,9 kilometer afstand) ligt tevens in de directe omgeving van het plangebied, maar deze is nog niet definitief aangewezen als Natura 2000-gebied. Totdat er een aanwijzingsbesluit is vastgesteld, wordt het gebied niet als Natura 2000-gebied beschouwd. Krammer-Volkerak wordt om deze reden niet in dit hoofdstuk behandeld.

Door de nabije ligging van Natura 2000-gebieden zijn indirecte negatieve effecten niet op voorhand uit te sluiten. In dit hoofdstuk worden mogelijke negatieve effecten van het voornemen op de instandhoudingsdoelen van de relevante Natura 2000-gebieden beschreven. Dit vormt de basis voor een latere formele toetsing, wanneer er meer duidelijkheid is over omvang en uitvoeringsperiode.

Figuur 8 Globale ligging van het plangebied (rood) ten opzichte van de dichtstbijzijnde Natura-2000 gebieden. Krammer-Volkerak is nog niet definitief als Natura 2000-gebied aangewezen. Afgeleid van: www.natura2000.nl/gebieden.

6.2 VERSTORINGSFACTOREN EN VERSTORINGSAFSTAND

6.2.1 RELEVANTE VERSTORINGSFACTOREN

Het planvoornemen, zoals het hier wordt beschouwd, betreft in grote lijnen het bouwrijp maken van het plangebied en het realiseren en in gebruik hebben van een woonwijk. Het planvoornemen is meer uitgebreid beschreven in hoofdstuk 2. In de Effectenindicator van Alterra³ is een overzicht opgenomen van de verstoringfactoren die als gevolg van projecten kunnen optreden. In totaal worden 19 potentiële effecten onderscheiden. Voor een toelichting op de verstoringfactoren (kenmerken en gevolgen) wordt verwezen naar de Effectenindicator.

Voor het bepalen van de relevante verstoringfactoren wordt zowel naar de aanleg- als gebruikersfase gekeken. In het geval van het bouwrijp maken van het terrein en het aanleggen van een woonwijk, geldt dat sprake is van de volgende relevante verstoringfactoren (zie vinkjes):

☐ 1 - Oppervlakteverlies	☐ 11 - Verandering overstromingsfrequentie
☐ 2 - Versnippering	☐ 12 - Verandering dynamiek substraat
☒ 3 - Verzuring door stikstof uit de lucht ⁴	☒ 13 - Verstoring door geluid ³
☒ 4 - Vermesting door stikstof uit de lucht ³	☒ 14 - Verstoring door licht
☐ 5 - Verzoeting	☒ 15 - Verstoring door trilling ⁵
☐ 6 - Verzilting	☒ 16 - Optische verstoring ⁵
☐ 7 - Verontreiniging	☐ 17 - Verstoring door mechanische effecten ⁵
☐ 8 - Verdroging	☐ 18 - Verandering in populatiedynamiek
☐ 9 - Vernatting	☐ 19 - Bewuste verandering soortensamenstelling
☐ 10 - Verandering stroomsnelheid	

Hieronder wordt per fase aangegeven waarom bovenstaande verstoringfactoren wel of niet kunnen worden uitgesloten.

Aanlegfase

Voor de werkzaamheden wordt gebruik gemaakt van machines welke geluid, trillingen en een stikstofemissie veroorzaken. Een verstoring door licht of optische verstoring door de aanwezigheid van mensen en machines is niet uitgesloten omdat het plangebied, gescheiden door een dijk, direct aan het Natura 2000-gebied Hollands Diep grenst.

Doordat de werkzaamheden in het geheel buiten de Natura 2000-gebieden plaatsvinden, is er bij voorbaat geen sprake van versnippering, oppervlakteverlies en mechanische effecten van betreding. De overige verstoringfactoren treden op basis van het karakter van het werk ook niet op.

Gebruiksfase

³ <https://www.synbiosys.alterra.nl/bij12/effectenindicatorappl.aspx?subj=effectenmatrix&tab=1>

⁴ Zowel van toepassing voor de aanleg- als gebruiksfase

⁵ Alleen van toepassing voor de aanlegfase

De woningen zullen naar verwachting zonder gasaansluiting gerealiseerd worden, waardoor er geen sprake is van stikstofemissie als gevolg van de extra woningen. Wel zullen de verkeersbewegingen leiden tot een toename van de stikstofemissie en stikstofdepositie. Daarbij gaat het om verkeersbewegingen van bewoners en bezoekers van de woonwijk, maar ook om onder meer de afvoer van vuilnis en aanvoer van post en goederen. Deze stikstofemissies kunnen mogelijk leiden tot vermeting en verzuring in stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden. In de bestaande situatie is reeds stedelijk gebied nabij de Natura 2000-gebieden aanwezig. Aangezien het plangebied tegen stedelijk gebied gelegen is, wordt er verwacht dat er door de bewoning van de extra woningen geen aanvullende effecten (met uitzondering van stikstof) in de gebruiksfase op de nabij gelegen Natura 2000-gebieden optreden. Wel kunnen er effecten optreden door een verhoogde recreatiedruk van de extra bewoners op de Natura 2000-gebieden. Hierbij gaat het om geluidsverstoring (pratende mensen, gillende kinderen etc.) en optische verstoring (aanwezigheid en beweging van mensen).

6.2.2 BEPALEN VERSTORINGSAFSTAND

Aanlegfase

Op het moment van schrijven is nog niet bekend welk materieel gebruikt gaat worden voor de werkzaamheden. Wel is het bekend dat er geheid gaat worden. Naar verwachting zal er materiaal-, materieel- en personenvervoer middels auto's, busjes en vrachtwagens plaatsvinden. Voor de bouw kan er daarnaast vanuit gegaan worden dat er gebruik gemaakt wordt van (mobiele) kranen. Door de werkzaamheden kunnen negatieve effecten op Natura 2000-gebieden optreden door stikstof, geluidsverstoring, trillingsverstoring en optische verstoring. Voor stikstof wordt een algemene effectenanalyse beschreven in paragraaf 6.6.1. Om deze reden wordt stikstof buiten beschouwing gelaten tot paragraaf 6.6.1.

Verstoring door geluid- en trillingen kunnen op relatief grote afstanden optreden, afhankelijk van het type werkzaamheden. Bij heien ontstaan harde geluiden en zware trillingen, waardoor deze verstoring als dominante storingsfactoren en derhalve als maatgevend beschouwd wordt tijdens de aanlegfase. Er wordt van uitgegaan dat bij het heien betonpalen worden aangebracht, waarvoor infomil⁶ een gemiddelde geluidsbronsterkte van 126 dB(A) beschrijft. Met behulp van de Abomafoon "Omgevingslawaai door bouwmachines" is berekend dat bij een bronsterkte van 126 dB(A) op ongeveer 6,3 kilometer afstand de geluidsverstoring gedaald is tot 42 dB(A). 42 dB(A) is de grenswaarde waarbij verstoring door geluid niet meer optreedt op aanwezige natuurwaarden⁷. Voor optische verstoring wordt in deze voortoets uitgegaan dat de verstoringsafstand kleiner of gelijk is aan de verstoringsafstand door geluid en trilling. Derhalve is de verstoringsafstand (m.u.v. stikstof) voor de voorgenomen werkzaamheden 6,3 kilometer.

Gebruiksfase

Er wordt een nieuwe woonwijk met een nog onbekend aantal (maar uiterlijk 1250) woningen gerealiseerd binnen het plangebied. In de gebruiksfase zal sprake zijn van bewoning, verkeersbewegingen en andere bij stedelijk gebied horende functies (recreatie, sportactiviteiten, aan-/afvoer van producten/afval etc.). In de gebruiksfase kunnen negatieve effecten op Natura 2000-gebieden optreden door stikstof en een toegenomen recreatiedruk binnen de Natura 2000-gebieden (geluids- en optische verstoring).

⁶ <https://www.infomil.nl/onderwerpen/geluid/functies/bouwlawaai-0/virtuele-map/afstandstabel/>

⁷ Bronnen:

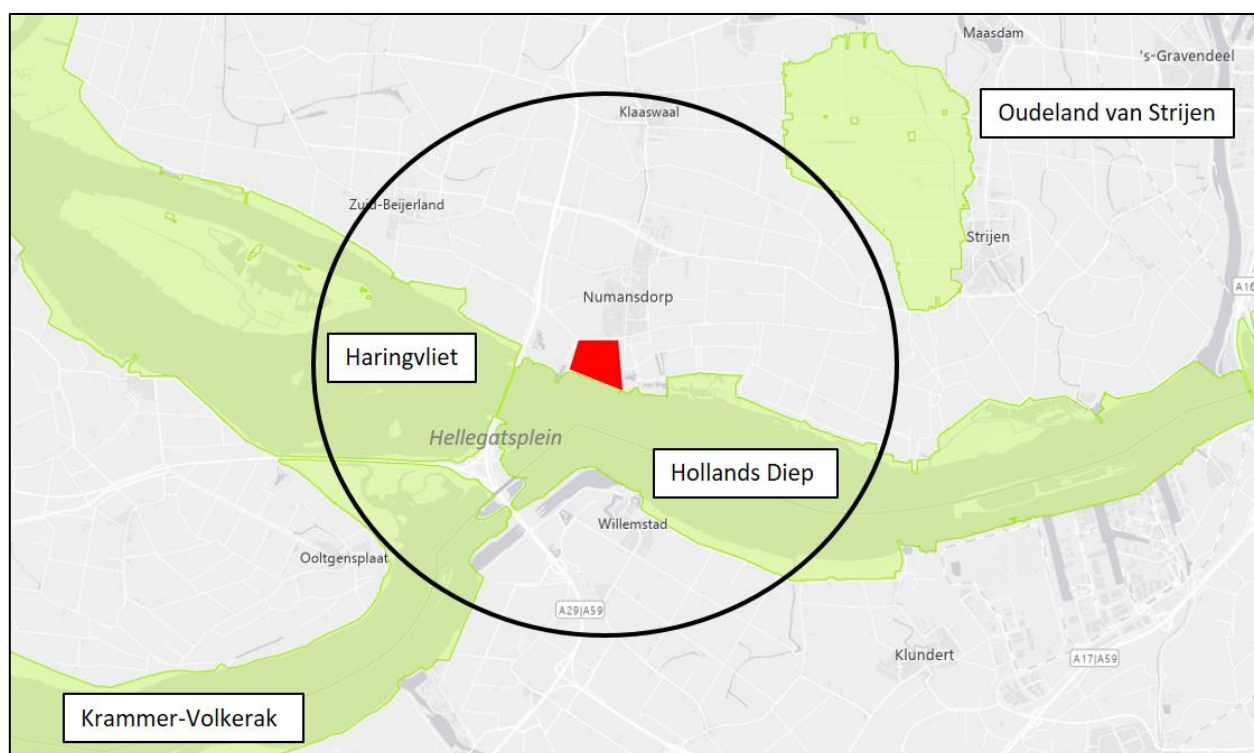
- Reijnen, M.J.S.M. & Foppen, R.P.B. 1991. Effect van wegen met autoverkeer op de dichtheid van broedvogels. Hoofdrapport. DLO-Instituut voor Bos- en Natuuronderzoek. Onderzoek in opdracht van de Dienst Weg- en Waterbouwkunde van Rijkswaterstaat, Leersum.
- Reijnen, M.J.S.M., Foppen, R.P.B. & Veenbaas, G. 1997. Disturbance by traffic of breeding birds: evaluation of the effect and considerations in planning and managing road corridors. Biodiversity and Conservation 6: 567-581.

Door de extra verkeersbewegingen van bewoners en bezoekers van de woonwijk, de afvoer van vuilnis en aanvoer van post en goederen, is er sprake van een stikstofuitstoot. Voor stikstof wordt een algemene effectenanalyse beschreven in paragraaf 6.6.1. Om deze reden wordt stikstof buiten beschouwing gelaten tot paragraaf 6.6.1.

De toename van recreatiedruk door de extra bewoners zal met name lokaal optreden. Binnen de nabijgelegen Natura 2000-gebieden zijn geen fietspaden aanwezig⁸, waardoor er in deze voortoets alleen uitgegaan wordt van een toegenomen recreatiedruk door wandelaars. Gemiddeld gezien lopen wandelaars tussen de 5 en 10 kilometer per dag⁹. Er vanuit gaande dat deze wandelingen met name vanuit huis gelopen worden, zal een wandeling tot maximaal 5 kilometer van huis gelopen worden. De maximale verstoringsafstand door toegenomen recreatiedruk van de extra bewoners wordt daarom op 5 kilometer geschat.

6.3 BEPALEN RELEVANTE NATURA-2000 GEBIEDEN

In paragraaf 6.2.2 is de verstoringsafstand (met uitzondering van stikstof) voor de aanlegfase vastgesteld op 6,3 kilometer en voor de gebruiksfase op 5,0 kilometer. Voor het bepalen van de relevante Natura 2000-gebieden is gekeken naar de maximale verstoringsafstand, in deze 6,3 kilometer. Binnen 6,3 kilometer van het plangebied zijn drie Natura 2000-gebieden gelegen (zie ook Figuur 9): Hollands Diep (50 meter), Haringvliet (1,3 kilometer afstand) en Oudeland van Strijen (6,2 kilometer afstand).

Figuur 9 Globale ligging van het plangebied (rood) inclusief maximale verstoringsafstand (cirkel) ten opzichte van de dichtstbijzijnde Natura-2000 gebieden. Krammer-Volkerak is nog niet definitief als Natura 2000-gebied aangewezen. Afgeleid van: www.natura2000.nl/gebieden.

⁸ <https://routeplanner.fietsersbond.nl>

⁹ <https://www.allesoversport.nl/>

6.3.1 INSTANDHOUDINGSDOELEN HOLLANDS DIEP

Natura 2000-gebied Hollands Diep is aangewezen onder zowel de Habitatrichtlijn (habitatrichtlijnsoorten en habitattypen) als de Vogelrichtlijn (voor zowel broedvogels als niet-broedvogels). In Tabel 3 tot en met Tabel 6 zijn de instandhoudingsdoelen voor Natura 2000-gebied Hollands Diep opgenomen.

Tabel 3 Instandhoudingsdoelen habitatsoorten Natura 2000-gebied Hollands Diep. * staat voor een prioritaire soort, > is uitbreidingsdoelstelling en = is behoudsdoelstelling. Bron: Hollands Diep: Doelstelling | Natura 2000, geraadpleegd op 8 augustus 2022.

Habitatrichtlijnsoort	Status doel	Populatie	Omvang leefgebied	Kwaliteit leefgebied
H1095 – Zeeprik	Definitief	>	=	=
H1099 – Rivierprik	Definitief	>	=	=
H1102 – Elft	Definitief	>	=	=
H1103 – Fint	Definitief	>	=	=
H1106 – Zalm	Definitief	>	=	=
H1337 – Bever	Definitief	=	=	=
H1340* - Noordse woelmuis	Definitief	>	>	>

Tabel 4 Instandhoudingsdoelen habitattypen Natura 2000-gebied Hollands Diep. * staat voor een prioritair habitatype, = is behoudsdoelstelling. Bron: Hollands Diep: Doelstelling | Natura 2000, geraadpleegd op 8 augustus 2022.

Habitatype	Status doel	Oppervlakte	Kwaliteit
H3270 – Slikkige rivieroever	Definitief	=	=
H6430B – Ruigten en zomen – Harig wilgenroosje	Definitief	=	=
H91E0A* – Vochtige alluviale bossen – Zachthoutoibossen	Definitief	=	=

Tabel 5 Instandhoudingsdoelen broedvogels Natura 2000-gebied Hollands Diep. * staat voor een regionaal doel (doel geldt voor meerdere gebieden), = is behoudsdoelstelling. Bron: Hollands Diep: Doelstelling | Natura 2000, geraadpleegd op 8 augustus 2022.

Vogelrichtlijn broedvogel soort	Status doel	Aantal broedparen	Omvang leefgebied	Kwaliteit leefgebied
A034 – Lepelaar	Definitief	40	=	=
A132 – Kluut	Definitief	2000*	=	=

Tabel 6 Instandhoudingsdoelen niet-broedvogels Natura 2000-gebied Hollands Diep. = is behoudsdoelstelling. Bron: Hollands Diep: Doelstelling | Natura 2000, geraadpleegd op 8 augustus 2022.

Vogelrichtlijn niet-broedvogel soort	Status doel	Populatie	Populatiewaarde	Instandhoudings-doelstelling	Omvang leefgebied	Kwaliteit
A034 – Lepelaar	Definitief	4	Gemiddelde	Foerageergebied	=	=
A041 – Kolgans	Definitief	660	Gemiddelde	Slaap- en rustplaats en	=	=
A043 – Grauwe gans	Definitief	1200	Gemiddelde	Slaap- en rustplaats en	=	=
A045 – Brandgans	Definitief	160	Gemiddelde	Slaap- en rustplaats en	=	=
A050 – Smient	Definitief	540	Gemiddelde	Slaap- en rustplaats en	=	=
A051 – Krakeend	Definitief	230	Gemiddelde	Foerageergebied	=	=
A053 – Wide eend	Definitief	1900	Gemiddelde	Foerageergebied	=	=
A061 – Kuifeend	Definitief	1300	Gemiddelde	Foerageergebied	=	=

6.3.2 INSTANDHOUDINGSDOELEN HARINGVLIET

Natura 2000-gebied Haringvliet is aangewezen onder zowel de Habitatrichtlijn (habitatrichtlijnsoorten en habitattypen) als de Vogelrichtlijn (voor zowel broedvogels als niet-broedvogels). In Tabel 7 tot en met Tabel 10 zijn de instandhoudingsdoelen voor Natura 2000-gebied Haringvliet opgenomen.

Tabel 7 Instandhoudingsdoelen habitatsoorten Natura 2000-gebied Haringvliet. * staat voor een prioritaire soort, > is uitbreidingsdoelstelling en = is behoudsdoelstelling. Bron: Haringvliet: Doelstelling | Natura 2000, geraadpleegd op 8 augustus 2022.

Habitatrichtlijnsoort	Status doel	Populatie	Omvang leefgebied	Kwaliteit leefgebied
H1095 – Zeeprik	Definitief	>	=	>
H1099 – Rivierprik	Definitief	>	=	>
H1102 – Elft	Definitief	>	=	>
H1103 – Fint	Definitief	>	=	>
H1106 – Zalm	Definitief	>	=	>
H1134 – Bittervoorn	Definitief	=	=	=
H1163 – Rivierdonderpad	Definitief	=	=	=
H1340* - Noordse woelmuis	Definitief	>	>	>

Tabel 8 Instandhoudingsdoelen habitattypen Natura 2000-gebied Haringvliet. * staat voor een prioritaire habitatype, > is uitbreidingsdoelstelling en = is behoudsdoelstelling. Bron: Haringvliet: Doelstelling | Natura 2000, geraadpleegd op 8 augustus 2022.

Habitatype	Status doel	Oppervlakte	Kwaliteit
H3270 – Slikkige rivieroever	Definitief	>	=
H6430B – Ruigten en zomen – Harig wilgenroosje	Definitief	>	=
H91E0A* – Vochtige alluviale bossen – Zachthoutoibossen	Definitief	=	>

Tabel 9 Instandhoudingsdoelen broedvogels Natura 2000-gebied Haringvliet. * staat voor een regionaal doel (doel geldt voor meerdere gebieden), = is behoudsdoelstelling. Bron: Haringvliet: Doelstelling | Natura 2000, geraadpleegd op 8 augustus 2022.

Vogelrichtlijn broedvogel soort	Status doel	Aantal broedparen	Omvang leefgebied	Kwaliteit leefgebied
A081 – Bruine kiekendief	Definitief	20	=	=
A132 – Kluut	Definitief	2000*	=	=
A137 – Bontbekplevier	Definitief	105	=	=
A138 – Strandplevier	Definitief	220*	=	=
A176 – Zwartkopmeeuw	Definitief	400*	=	=
A191 – Grote stern	Definitief	6200*	=	=
A193 – Visdief	Definitief	6500*	=	=
A195 – Dwergstern	Definitief	300*	=	=
A272 – Blauwborst	Definitief	410	=	=
A295 – Rietzanger	Definitief	420	=	=

Tabel 10 Instandhoudingsdoelen niet-broedvogels Natura 2000-gebied Haringvliet. = is behoudsdoelstelling. Bron: Haringvliet: Doelstelling | Natura 2000, geraadpleegd op 8 augustus 2022.

Vogelrichtlijn niet-broedvogel soort	Status doel	Populatie	Populatiewaarde	Instandhoudingsdoelstelling	Omvang leefgebied	Kwaliteit
A005 – Fuut	Definitief	160	Gemiddelde	Foerageergebied	=	=
A017 – Aalscholver	Definitief	240	Gemiddelde	Slaap- en rustplaats en	=	=
A026 – Kleine zilverreiger	Definitief	3	Gemiddelde	Slaap- en rustplaats en	=	=
A034 – Lepelaar	Definitief	160	Gemiddelde	Foerageergebied	=	=
A037 – Kleine zwaan	Definitief	Behoud	N.v.t.	Slaap- en rustplaats en	=	=
A041 – Kolgans	Definitief	400	Gemiddelde/	Slaap- en rustplaats en	=	=
A042 – Dwerggans	Definitief	20	Maximum	Slaap- en rustplaats en	=	=
A043 – Grauwe gans	Definitief	6600	Gemiddelde	Slaap- en rustplaats en	=	=
A045 – Brandgans	Definitief	14800	Gemiddelde	Slaap- en rustplaats en	=	=
A048 – Bergeend	Definitief	820	Gemiddelde	Foerageergebied	=	=
A050 – Smient	Definitief	8900	Gemiddelde	Slaap- en rustplaats en	=	=
A051 – Krakeend	Definitief	860	Gemiddelde	Foerageergebied	=	=
A052 – Wintertaling	Definitief	770	Gemiddelde	Foerageergebied	=	=
A053 – Wide eend	Definitief	6100	Gemiddelde	Foerageergebied	=	=
A054 – Pijlstaart	Definitief	30	Gemiddelde	Foerageergebied	=	=
A056 – Slobeend	Definitief	90	Gemiddelde	Foerageergebied	=	=
A061 – Kuifeend	Definitief	3600	Gemiddelde	Foerageergebied	=	=
A062 – Toppereend	Definitief	120	Gemiddelde	Foerageergebied	=	=
A094 – Visarend	Definitief	3	Maximum	Foerageergebied	=	=
A103 – Slechtvalk	Definitief	8	Maximum	Foerageergebied	=	=

A125 – Meerkooit	Definitief	2300	Gemiddelde	Foerageergebied	=	=
A132 – Kluut	Definitief	160	Gemiddelde	Foerageergebied	=	=
A140 – Goudplevier	Definitief	1600	Gemiddelde	Foerageergebied	=	=
A142 – Kievit	Definitief	3700	Gemiddelde	Slaap- en rustplaats en	=	=
A156 – Grutto	Definitief	290	Gemiddelde	Slaap- en rustplaats en	=	=
A160 – Wulp	Definitief	210	Gemiddelde	Slaap- en rustplaats en	=	=

6.3.3 INSTANDHOUDINGSDOELEN OUDELAND VAN STRIJEN

Het Oudeland van Strijen is aangewezen onder de Vogelrichtlijn (voor niet-broedvogels). In Tabel 11 zijn de instandhoudingsdoelen voor Natura 2000-gebied Oudeland van Strijen opgenomen.

Tabel 11 Instandhoudingsdoelen niet-broedvogels Natura 2000-gebied Oudeland van Strijen. = is behoudsdoelstelling. Bron: *Oudeland van Strijen: Doelstelling | Natura 2000, geraadpleegd op 8 augustus 2022.*

Vogelrichtlijn niet-broedvogel soort	Status doel	Populatie	Populatiewaarde	Instandhoudingsdoelstelling	Omvang leefgebied	Kwaliteit
A041 – Kogans	Definitief	1500	Gemiddelde	Foerageergebied	=	=
A042 – Dwerggans	Definitief	30	Maximum	Foerageergebied	=	=
A045 – Brandgans	Definitief	1500	Gemiddelde	Foerageergebied	=	=
A050 – Smient	Definitief	1100	Gemiddelde	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=

6.4 LIGGING AANGeweZEN NATUURWAARDEN T.O.V. PLANGEBIED

Met behulp van de verspreidingskaarten in de beheerplannen van de Natura 2000-gebieden Hollands Diep (Beheerplan 2016-2022) en Haringvliet (Beheerplan 2016-2022) is de ligging van aangewezen natuurwaarden ten opzichte van het plangebied bepaald. De verspreidingskaarten zijn weergegeven in bijlage 1 en 2. Voor Oudeland van Strijen (Beheerplan 2016-2021) zijn geen verspreidingskaarten beschikbaar.

6.4.1 HABITATRICHTLIJNSOORTEN

De afstanden tot de dichtstbijzijnde leefgebieden van de voor de Natura 2000-gebieden Hollands Diep en Haringvliet aangewezen habitatrictlijnsoorten zijn weergegeven in Tabel 12.

Tabel 12 Afstand van het plangebied tot de dichtstbijzijnde leefgebieden (bittervoorn, rivierdonderpad, bever en noordse woelmuis), opgroeigebieden (zeeprik, elft en fint) en migratieroutes (zeeprik, rivierprik, elft, fint en zalm) van aangewezen habitatrictlijnsoorten. Bronnen: *Hollands Diep: Beheerplan 2016 - 2022 | natura 2000* en *Haringvliet: Beheerplan 2016 - 2022 | natura 2000*.

Habitatrictlijnsoort	Aangewezen voor Natura 2000-gebied	Afstand van plangebied tot dichtstbijzijnde		
		Opgroeigebied	Migratieroute	Leefgebied
H1095 – Zeeprik	Hollands Diep Haringvliet	50 meter Afwezig	50 meter 1,3 kilometer	
H1099 – Rivierprik	Hollands Diep Haringvliet		50 meter 1,3 kilometer	
H1102 – Elft	Hollands Diep Haringvliet	Afwezig 1,3 kilometer	50 meter 1,3 kilometer	
H1103 – Fint	Hollands Diep Haringvliet	Afwezig 1,3 kilometer	50 meter 1,3 kilometer	
H1106 – Zalm	Hollands Diep		50 meter	

Habitatrichtlijnsoort	Aangewezen voor Natura 2000-gebied	Afstand van plangebied tot dichtstbijzijnde		
		Opgroeigebied	Migratieroute	Leefgebied
	Haringvliet		1,3 kilometer	
H1134 – Bittervoorn	Haringvliet			1,3 kilometer
H1163 – Rivierdonderpad	Haringvliet			1,3 kilometer
H1337 – Bever	Hollands Diep			1,1 kilometer
H1340 – Noordse woelmuis	Hollands Diep			2,2 kilometer
	Haringvliet			2,8 kilometer

Zeeprik (H1095), rivierprik (H1099), elft (H1102), fint (H1103) en zalm (H1106)

De zeeprik, rivierprik, elft, fint en zalm zijn trekvisser die voor hun voortplanting van zout- naar zoetwater trekken. Hierbij kennen ze zogenoemde opgroei-plekken en migratiegebieden. Er zijn geen waterpartijen binnen het plangebied aanwezig, waardoor de aanwezigheid van deze soorten binnen het plangebied is uitgesloten. Volgens de verspreidingskaarten in de beheerplannen van Hollands Diep en Haringvliet zijn er in het Hollands Diep opgroei-locaties van zeeprik aanwezig (minimaal 50 meter afstand) en in Haringvliet zijn opgroei-locaties van elft en fint aanwezig (minimaal 1,3 kilometer). Daarnaast vormt het Hollands Diep (minimaal 50 meter afstand) en Haringvliet (minimaal 1,3 kilometer afstand) een migratieroute voor zeeprik, rivierprik, elft, fint en zalm.

Bittervoorn (H1134) en rivierdonderpad (H1163)

De bittervoorn en rivierdonderpad zijn zoetwatervissen waarbij de bittervoorn voorkomt in stilstaand of langzaam stromend, helder en relatief ondiep water en de rivierdonderpad in grote wateren, rivieren en beken. De bittervoorn heeft een rijke onderwatervegetatie nodig en komt in de grotere wateren met name bij de oevers voor. In de Haringvliet bevinden de geschikte leefgebieden zich aan de oevers. De rivierdonderpad komt met name voor op (kunstmatig) stenen substraat of ander natuurlijk hard substraat (mossel- en schelpenbanken). Deze bevinden zich (mogelijk) verspreid over de gehele Haringvliet.

Er zijn geen waterpartijen binnen het plangebied aanwezig, waardoor de aanwezigheid van deze soorten binnen het plangebied is uitgesloten. Volgens de verspreidingskaarten in het beheerplan van Haringvliet bevindt zich het dichtstbijzijnde geschikte leefgebied voor bittervoorn op 1,3 kilometer afstand. Vangstlocaties van rivierdonderpad komen verspreid over het gebied voor (dichtstbijzijnde vangstlocatie op 9,5 kilometer), waardoor er in deze voortoets vanuit gegaan wordt dat rivierdonderpad in het gehele Natura 2000-gebied Haringvliet (mogelijk) voorkomt. Het Haringvliet bevindt zich op minimaal 1,3 kilometer afstand, waardoor uitgegaan wordt dat het dichtstbijzijnde leefgebied van rivierdonderpad zich op 1,3 kilometer bevindt.

Bever (H1337)

De bever is een soort die met name in zachthoutoebossen voorkomt. Ze leven in de oeverzones van watergangen die in de zomer niet opdrogen en in de winter niet bevroren. De aanwezigheid van begroeide oevers met gras, kruiden en jong (wilgen) hout is noodzakelijk. Dergelijk habitat is binnen het plangebied aanwezig, waardoor de aanwezigheid van de soort binnen het plangebied niet is uitgesloten.

Noordse woelmuis (H1340)

De noordse woelmuis leeft in natte kruidenrijke gras- en rietlanden. Op drogere plekken wordt hij veelal weggeconcentreerd door soorten als veldmuis en aarmuis. Dergelijk habitat is niet binnen het plangebied aanwezig, waardoor de aanwezigheid van deze soort binnen het plangebied is uitgesloten. Volgens de verspreidingskaarten is er zowel mogelijk leefgebied als aangetoond leefgebied van noordse woelmuis in de Natura 2000-gebieden Hollands Diep en Haringvliet aanwezig. Voor deze voortoets wordt uitgegaan van de dichtstbijzijnde mogelijke leefgebieden, aangezien hier individuen van noordse woelmuis niet uitgesloten kunnen worden en deze gebieden dichtbij het plangebied liggen dan de dichtstbijzijnde aangetoonde leefgebieden. Het dichtstbijzijnde mogelijke leefgebied van noordse woelmuis in Hollands Diep bevindt zich

op 2,2 kilometer afstand van het plangebied en in Haringvliet op 2,8 kilometer. De dichtstbijzijnde aangetoonde leefgebieden van noordse woelmuis bevinden zich op 4,5 kilometer (Hollands Diep) en 4,6 kilometer (Haringvliet) afstand.

6.4.2 HABITATTYPEN

De afstanden van het plangebied tot de voor de Natura 2000-gebieden Hollands Diep en Haringvliet aangewezen habitattypen zijn weergegeven in Tabel 13.

Tabel 13 Afstand van het plangebied tot de aangewezen habitattypen. Bronnen: Hollands Diep: Beheerplan 2016 - 2022 | natura en 2000, Haringvliet: Beheerplan 2016 - 2022 | natura 2000.

Habitattypen	Aangewezen voor Natura 2000-gebied	Afstand van plangebied tot dichtstbijzijnde locatie
H3270 – Slikkige rivieroeveren	Hollands Diep Haringvliet	1,1 kilometer 8,6 kilometer
H6430B – Ruigten en zomen – Harig wilgenroosje	Hollands Diep Haringvliet	1,2 kilometer 9,1 kilometer
H91E0A – Vochtige alluviale bossen – Zachthoutoobossen	Hollands Diep Haringvliet	1,1 kilometer 11,1 kilometer

Alle habitattypen komen binnen het Natura 2000-gebied Hollands Diep op meer dan één kilometer van het plangebied voor (1100 meter). Binnen het Natura 2000-gebied Haringvliet bevinden alle habitattypen zich buiten de verstoringsafstand van 6,3 kilometer.

6.4.3 VOGELRICHTLIJNSOORTEN

Voor Natura 2000-gebieden Hollands Diep en Haringvliet zijn kwetsbare vogelgebieden (wintergebieden en/of jaarrond) aangewezen (zie bijlage 1). De afstanden tot de dichtstbijzijnde kwetsbare vogelgebieden voor de aangewezen vogelrichtlijnsoorten zijn weergegeven in Tabel 14. Voor Natura 2000-gebied Oudeland van Strijen zijn geen verspreidingskaarten beschikbaar en wordt derhalve aangenomen dat het gehele Natura 2000-gebied een jaarrond kwetsbaar vogelgebied is.

Er zijn geen overzichten of leefgebiedenkaarten voor de aangewezen vogelsoorten in de Natura 2000-gebieden Hollands Diep, Haringvliet en Oudeland van Strijen beschikbaar. Om deze reden wordt er in het vervolg van deze voorttoets vanuit gegaan dat alle aangewezen vogelsoorten gebruik maken van de aangewezen kwetsbare vogelgebieden (Hollands Diep en Haringvliet) of van het gehele Natura 2000-gebied (Oudeland van Strijen).

Tabel 14 Afstand van het plangebied tot de dichtstbijzijnde kwetsbare vogelgebieden van aangewezen vogelrichtlijnsoorten. Voor Natura 2000-gebied Oudeland van Strijen zijn geen verspreidingskaarten beschikbaar, waardoor het gehele gebied als jaarrond kwetsbaar vogelgebied beschouwd wordt. Bronnen: Hollands Diep: Beheerplan 2016 - 2022 | natura 2000, Haringvliet: Beheerplan 2016 - 2022 | natura 2000 en Oudeland van Strijen: Beheerplan 2016 - 2021 | natura 2000.

Type kwetsbare vogelgebied	Aangewezen voor Natura 2000-gebied	Afstand van plangebied tot dichtstbijzijnde gebied
Kwetsbaar wintervogelgebied	Hollands Diep	2,8 kilometer
Jaarrond kwetsbaar vogelgebied	Hollands Diep Haringvliet	1,7 kilometer 2,0 kilometer
Geen verspreidingskaarten beschikbaar	Oudeland van Strijen	6,2 kilometer

6.5 RELEVANTE NATUURWAARDEN

In paragraaf 6.2.2 is bepaald dat de verstoringsafstand van de werkzaamheden (m.u.v. stikstof) 6,3 kilometer betreft en voor de gebruiksfase 5,0 kilometer. Buiten deze verstoringsafstanden kan op voorhand worden uitgesloten dat het voornemen tot significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen zal leiden (m.u.v. stikstof). In dat geval is een nadere behandeling van deze Natura 2000-waarden in de effectenanalyse van deze voortoets niet noodzakelijk. In Tabel 15 is op een rij gezet welke Natura 2000-waarden in de effectenanalyse van de voortoets worden betrokken.

Tabel 15 Overzicht aanwezigheid instandhoudingsdoelen binnen verstoringsafstand (aanlegfase 6,3 kilometer en gebruiksfase 5,0 kilometer) van het plangebied.

kilometer van het niet-plangebied.

Natuurwaarde met instandhoudingsdoel	Natura 2000-gebied	Binnen verstoringsafstand van 5,0 km 6,3 km		Behandeling in voortoets
Habitatrichtlijnsoorten				
H1095 – Zeeprik	Hollands Diep Haringvliet	Ja Ja	Ja Ja	Ja Ja
H1099 – Rivierprik	Hollands Diep Haringvliet	Ja Ja	Ja Ja	Ja Ja
H1102 – Elft	Hollands Diep Haringvliet	Ja Ja	Ja Ja	Ja Ja
H1103 – Fint	Hollands Diep Haringvliet	Ja Ja	Ja Ja	Ja Ja
H1106 – Zalm	Hollands Diep Haringvliet	Ja Ja	Ja Ja	Ja Ja
H1134 – Bittervoorn	Haringvliet	Ja	Ja	Ja
H1163 – Rivierdonderpad	Haringvliet	Ja	Ja	Ja
H1337 – Bever	Hollands Diep	Ja	Ja	Ja
H1340 – Noordse woelmuis	Hollands Diep Haringvliet	Ja Ja	Ja Ja	Ja Ja
Habitattypen				
H3270 – Slikkige rivieroeveren	Hollands Diep Haringvliet	Ja Nee	Ja Nee	Ja Nee
H6430B – Ruigten en zomen – Harig wilgenroosje	Hollands Diep Haringvliet	Ja Nee	Ja Nee	Ja Nee
H91E0A – Vochtige alluviale bossen - Zachthoutoobossen	Hollands Diep Haringvliet	Ja Nee	Ja Nee	Ja Nee
Kwetsbare vogelrichtlijnsoorten gebieden				
Kwetsbaar wintervogelgebied	Hollands Diep	Ja	Ja	Ja
Jaarrond kwetsbaar vogelgebied	Hollands Diep Haringvliet	Ja Ja	Ja Ja	Ja Ja
Gehele Natura 2000-gebied	Oudeland van Strijen	Ja	Ja	Ja

6.6 EFFECTENANALYSE

Voor de relevante verstoringsfactoren (zie paragraaf 6.1) en voor de binnen de verstoringsafstand aanwezige natuurwaarden (zie Tabel 15) is de Effectenindicator van Alterra ingevuld om de gevoeligheid op mogelijke effecten te bepalen. De uitkomst is weergegeven in Figuur 10. Zoals aangegeven in paragraaf 6.4.3 is er in deze voortoets van uitgegaan dat alle aangewezen vogelrichtlijnsoorten gebruik maken van de op de verspreidingskaarten aangegeven kwetsbare vogelgebieden (Hollands Diep en Haringvliet) of dat ze gebruik maken van het gehele Natura 2000-gebied (Oudeland van Strijen).

Aanlegfase

Storingsfactor	Versterking door trilling			
	3	4	13	15
Aalscholver (niet-broedvogel)	■	■	■	■
Bergeend (niet-broedvogel)	■	■	■	■
Bever	■	■	■	■
Bittervoorn	■	■	■	■
Blauwborst (broedvogel)	■	■	■	■
Bontbekplevier (broedvogel)	■	■	■	■
Brandgans (niet-broedvogel)	■	■	■	■
Bruine Kiekendief (broedvogel)	■	■	■	■
Dwerggans (niet-broedvogel)	■	■	■	■
Dwergster (broedvogel)	■	■	■	■
Elft	■	■	■	■
Fint	■	■	■	■
Fuut (niet-broedvogel)	■	■	■	■
Goudplevier (niet-broedvogel)	■	■	■	■
Gauwe Gans (niet-broedvogel)	■	■	■	■
Grote stern (broedvogel)	■	■	■	■
Grutto (niet-broedvogel)	■	■	■	■
Kievit (niet-broedvogel)	■	■	■	■
Kleine Zilverreiger (niet-broedvogel)	■	■	■	■
Kleine Zwaan (niet-broedvogel)	■	■	■	■
Kluut (broedvogel)	■	■	■	■
Kluut (niet-broedvogel)	■	■	■	■
Kolgans (niet-broedvogel)	■	■	■	■
Krakeend (niet-broedvogel)	■	■	■	■
Kuifeend (niet-broedvogel)	■	■	■	■
Lepelaar (broedvogel)	■	■	■	■
Lepelaar (niet-broedvogel)	■	■	■	■
Meerkoet (niet-broedvogel)	■	■	■	■
Noordse woelmuis	■	■	■	■
Pijlstaart (niet-broedvogel)	■	■	■	■
Rietzanger (broedvogel)	■	■	■	■
Rivierdonderpad	■	■	■	■
Rivierprik	■	■	■	■
Slechtvalk (niet-broedvogel)	■	■	■	■
Slobeend (niet-broedvogel)	■	■	■	■
Smient (niet-broedvogel)	■	■	■	■
Strandplevier (broedvogel)	■	■	■	■
Toppereend (niet-broedvogel)	■	■	■	■
Visarend (niet-broedvogel)	■	■	■	■
Visdief (broedvogel)	■	■	■	■
Wilde eend (niet-broedvogel)	■	■	■	■
Wintertaling (niet-broedvogel)	■	■	■	■
Wulp (niet-broedvogel)	■	■	■	■
Zalm	■	■	■	■
Zeeprk	■	■	■	■
Zwartkopmeeuw (broedvogel)	■	■	■	■
Habitattype 3270	■	■	■	■
Habitattype 6430	■	■	■	■
Habitattype 91E0	■	■	■	■

Gebruiksfas

Storingsfactor	Versterking door mechanische effecten						
	3	4	7	13	16	17	
Aalscholver (niet-broedvogel)	■	■	■	■	■	■	...
Bergeend (niet-broedvogel)	■	■	■	■	■	■	...
Bever	■	■	■	■	■	■	...
Bittervoorn	■	■	■	■	■	■	...
Blauwborst (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	...
Bontbekplevier (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	...
Brandgans (niet-broedvogel)	■	■	■	■	■	■	...
Bruine Kiekendief (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	...
Dwerggans (niet-broedvogel)	■	■	■	■	■	■	...
Dwergster (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	...
Elft	■	■	■	■	■	■	...
Fint	■	■	■	■	■	■	...
Fuut (niet-broedvogel)	■	■	■	■	■	■	...
Goudplevier (niet-broedvogel)	■	■	■	■	■	■	...
Gauwe Gans (niet-broedvogel)	■	■	■	■	■	■	...
Grote stern (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	...
Grutto (niet-broedvogel)	■	■	■	■	■	■	...
Kievit (niet-broedvogel)	■	■	■	■	■	■	...
Kleine Zilverreiger (niet-broedvogel)	■	■	■	■	■	■	...
Kleine Zwaan (niet-broedvogel)	■	■	■	■	■	■	...
Kluut (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	...
Kluut (niet-broedvogel)	■	■	■	■	■	■	...
Kolgans (niet-broedvogel)	■	■	■	■	■	■	...
Krakeend (niet-broedvogel)	■	■	■	■	■	■	...
Kuifeend (niet-broedvogel)	■	■	■	■	■	■	...
Lepelaar (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	...
Lepelaar (niet-broedvogel)	■	■	■	■	■	■	...
Meerkoet (niet-broedvogel)	■	■	■	■	■	■	...
Noordse woelmuis	■	■	■	■	■	■	...
Pijlstaart (niet-broedvogel)	■	■	■	■	■	■	...
Rietzanger (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	...
Rivierdonderpad	■	■	■	■	■	■	...
Rivierprik	■	■	■	■	■	■	...
Slechtvalk (niet-broedvogel)	■	■	■	■	■	■	...
Slobeend (niet-broedvogel)	■	■	■	■	■	■	...
Smient (niet-broedvogel)	■	■	■	■	■	■	...
Strandplevier (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	...
Toppereend (niet-broedvogel)	■	■	■	■	■	■	...
Visarend (niet-broedvogel)	■	■	■	■	■	■	...
Visdief (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	...
Wilde eend (niet-broedvogel)	■	■	■	■	■	■	...
Wintertaling (niet-broedvogel)	■	■	■	■	■	■	...
Wulp (niet-broedvogel)	■	■	■	■	■	■	...
Zalm	■	■	■	■	■	■	...
Zeeprk	■	■	■	■	■	■	...
Zwartkopmeeuw (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	...
Habitattype 3270	■	■	■	■	■	■	...
Habitattype 6430	■	■	■	■	■	■	...
Habitattype 91E0	■	■	■	■	■	■	...

Legenda	
■	zeer gevoelig
■	gevoelig
■	niet gevoelig
□	n.v.t.
...	onbekend

Figuur 10 Uitkomst ingevulde Effectenindicator voor de in paragraaf 5.2 en 5.3 vastgestelde relevante verstoringsfactoren en belangrijke natuurwaarden. Alle onder de Natura 2000-gebieden aangewezen vogelrichtlijnsoorten zijn meegenomen, omdat er geen verspreidingskaarten (Oudeland van Strijen) of overzicht van de aanwezige vogelsoorten voor aangewezen kwetsbare vogelgebieden (Hollands Diep en Haringvliet) aanwezig is. Bron: Effectenindicator van Alterra, geraadpleegd 11 augustus 2022.

6.6.1 VERZURING EN VERMESTING ALS GEVOLG VAN STIKSTOFDEPOSITIE

In de aanlegfase worden mobiele werktuigen ingezet, waarmee sprake kan zijn van extra stikstofdepositie op stikstofgevoelige natuurwaarden binnen Natura 2000-gebieden. Dit geldt ook voor verkeersbewegingen in de aanlegfase (aan-/afvoer materiaal, materieel en mensen) en de gebruiksfase (bewoners, bezoekers en diensten). Deze extra stikstofdepositie kan leiden tot negatieve effecten door verdere verzuring en vermeting door stikstof.

Voor dit project is nog geen stedenbouwkundig plan opgesteld, waardoor de planning, doorlooptijd en de werkwijze nog niet bekend is. Op een later moment wordt een stikstofdepositieberekening (middels AERIUS) voor de aanleg- en gebruiksfase uitgevoerd.

Negatieve effecten als gevolg van verzuring en vermeting in de aanleg- en gebruiksfase kunnen op dit moment niet worden uitgesloten, maar deze effecten worden niet nader besproken in deze rapportage. Om deze effecten nader te bepalen, dient een AERIUS-berekening te worden uitgevoerd.

6.6.2 VERSTORING DOOR GELUID, TRILLING EN OPTISCHE VERSTORING

Aanlegfase

De werkzaamheden vinden op een beperkt oppervlak (het plangebied) plaats en zijn tijdelijk van aard (doorlooptijd en uitvoeringsperiode zijn op het moment van schrijven onbekend). Voor de werkzaamheden wordt gebruik gemaakt van machines welke geluid en trillingen veroorzaken. Dit kan leiden tot verstoring van aangewezen natuurwaarden. Daarnaast kan de aanwezigheid van mensen en materieel op de locatie voor optische verstoring zorgen.

In paragraaf 6.2.2 is de verwachte maximale verstoringsafstand vastgesteld op 6,3 kilometer. Binnen 6,3 kilometer van het plangebied komen meerdere soorten voor die (mogelijk) (zeer) gevoelig zijn voor geluid, trillingen en optische verstoring (zie Tabel 15 en Figuur 10). Voor de habitattypen geldt dat het habitatype zelf niet gevoelig is voor geluid, trillingen en optische verstoring, maar dat de typische soorten (meerdere soorten dagvlinders, vogels en zoogdieren) van de habitattypen Ruigten en Zomen – Harig wilgenroosje (H6430B) en Vochtige alluviale bossen – Zachthoutoibossen (H91E0A) dat wel kunnen zijn. Voor habitatype Slikkige rivieroever (H3270) bestaan alle typische soorten uit vaatplanten, waardoor effecten door trillings- en geluidsverstoring en optische verstoring wel op voorhand kunnen worden uitgesloten.

Doordat diverse in **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.** genoemde natuurwaarden zich binnen de verstoringsafstand van 6,3 kilometer bevinden en deze natuurwaarden (of de typische soorten van habitattypen) (mogelijk) (zeer) gevoelig zijn voor geluidsverstoring, trillingsverstoring en/of optische verstoring (zie Figuur 10), is verstoring van deze natuurwaarden niet uitgesloten. In een voortoets staat de vraag centraal of deze verstoring ook tot significant negatieve effecten kan leiden. Hierover wordt het volgende geconcludeerd:

- Verstoring van vissen. Er wordt onderscheid gemaakt in verstoring als gevolg van bovenwatergeluid en onderwatergeluid (trilling). Optische verstoring van vissen treedt, aangezien de werkzaamheden op land plaatsvinden, niet plaats.
 - Bovenwatergeluid. De heiwerkzaamheden zijn kaderstellend voor het maximale geluids- en trillingsniveau tijdens de aanlegfase. De heiwerkzaamheden vinden plaats op land en niet in of nabij de waterkolom. Geluid wat via de lucht (bovenwatergeluid) overgedragen wordt naar water dringt niet in betekenisvolle mate door in de waterkolom (Blacqui re, 2008). Het geluid ketst af op het wateroppervlak en overdracht van geluid als gevolg van heiwerkzaamheden vindt voornamelijk plaats via de overdracht in de grond. Significant

negatieve effecten op vissen als gevolg van bovenwatergeluid kunnen op voorhand worden uitgesloten.

- Onderwatergeluid (trilling). Bij heiwerkzaamheden treden trillingen op die zich via de ondergrond verspreiden naar de omgeving en de waterkolom. Verstoring door trillingen zal zich kunnen voordoen bij heiwerkzaamheden. Anders dan bij de doorwerking van bovenwatergeluid kunnen trillingen wel in betekenisvolle mate doorwerken in de waterkolom (Blacqui re, 2008)

De exacte grenswaarden voor de verschillende vissoorten waarop permanten of tijdelijk schade op kan treden en waarbij eventueel sprake zal zijn van sterfte zijn niet bekend. Om effecten op vissen te beoordelen kan wel worden uitgegaan van de grenswaarden voor tijdelijke gehoorschade (TTS) van Hastings & Popper. Deze vormen een goede worst case-benadering, aangezien in recente studies namelijk ook hogere grenswaarden zijn gerapporteerd. De grenswaarden van Hastings & Popper betreffen 183 dB re 1 $\mu\text{Pa}2\text{s}$ bij vissen met een versgewicht kleiner dan 2 gram en 187 dB re 1 $\mu\text{Pa}2\text{s}$ bij vissen van meer dan 2 gram (Hastings & Popper, 2005; Popper & Hastings, 2009). Met een geluidsbronsterkte van 126 dB(A) voor het heien van betonpalen (zie paragraaf 5.2.2) kan op voorhand worden uitgesloten dat tijdelijke gehoorschade optreedt. Daarnaast blijkt uit experimenteel onderzoek waarin Atlantische zalmen bloot werden gesteld aan geluid en trillingen tijdens heiwerkzaamheden dat de zalmen geen wezenlijke verandering in gedrag laten zien als gevolg van (geluids)trillingen (Harding *et. al.* 2016). Op basis van deze bevindingen concluderen wij dat significant negatieve effecten op vissen als gevolg van onderwatergeluid uitgesloten kunnen worden.

- Verstoring van bever. Voor de bever kunnen significant negatieve effecten als gevolg van de aanlegfase van het project op dit moment niet worden uitgesloten. Momenteel vindt nader onderzoek plaats naar het gebruik van het plangebied door de bever. Wanneer dit is afgerond, wordt de effectbeoordeling voor de bever uitgevoerd.
- Verstoring van noordse woelmuis. De noordse woelmuis komt voor op circa 5 kilometer afstand van het plangebied (zie paragraaf 4.7). Optische verstoring van de woelmuis treedt zodoende niet op. Gezien de afstand tot leefgebied van de noordse woelmuis is reeds duidelijk dat het optreden van geluid en trilling binnen leefgebied van de noordse woelmuis beperkt is. Daarnaast is van belang dat de noordse woelmuis gangen onder de grond met nest- en voorraadkamers maakt. Het nest bevindt zich soms ook wel bovengronds, bijvoorbeeld onder riethopen. Door de grotendeels ondergrondse leefwijze van deze soort zijn significant negatieve effecten als gevolg van de aanlegfase van project Molenpolder niet te verwachten. De soort is goed in staat zich te onttrekken aan eventueel optredende storingsfactoren als geluid en trilling.
- Verstoring van typische soorten van habitattypen. Verstoring van typische soorten leidt niet tot significant negatieve effecten op habitattypen. Dit aangezien de tijdelijke verstoring van deze

soorten niet leidt tot het (volledig en langdurig) verdwijnen van typische soorten binnen het gebied en/of locatie van het habitatype¹⁰.

- Verstoring van vogels. Meerdere aangewezen vogels zijn gevoelig voor verstoring door geluid en optische verstoring. Een nadere analyse in de vorm van een verdiepende voortoets is noodzakelijk om te bepalen waar en wanneer de aangewezen vogels zich concentreren en in hoeverre er sprake is van een overlap in ruimte en tijd. Op basis van deze analyses kan vervolgens middels worden bepaald of significant negatieve effecten op aangewezen vogels direct kunnen worden uitgesloten of dat een passende beoordeling (en vergunningsaanvraag) noodzakelijk is.

Gebruiksfase

Er wordt een nieuwe woonwijk met 250 woningen gerealiseerd binnen het plangebied. In de gebruiksfase zal sprake zijn van bewoning, verkeersbewegingen en andere bij stedelijk gebied horende functies (recreatie, sportactiviteiten, aan-/afvoer van producten/afval etc.). In de gebruiksfase kunnen negatieve effecten op Natura 2000-gebieden optreden door een toegenomen recreatiedruk binnen de Natura 2000-gebieden, met o.a. een toename van geluidsverstoring tot gevolg.

Een toename van recreatie kan binnen Natura 2000-gebied Hollands Diep en Haringvliet worden verwacht. In het beheerplan van Natura 2000-gebied Hollands Diep (2016) is t.a.v. recreatie in het gebied het volgende opgenomen:

“Daarnaast is de autonome ontwikkeling van recreatie moeilijk te sturen. Ook dat is een argument om de zonering vast te leggen in een toegangsbeperkingsbesluit. Zodat ook bij toenemende recreatiedruk, voldoende rust in het Natura 2000- gebied geborgd is om de instandhoudingsdoelstellingen te bereiken. In het Hollands Diep is aanvullende zonering noodzakelijk bovenop de bestaande zonering. Deze worden gezamenlijk vastgelegd in een (vanuit Natura 2000) handhaafbaar toegangsbeperkingsbesluit. De volgende vormen van recreatie kunnen daarom ongestoord doorgang vinden, inclusief autonome groei, mits de voorwaarden uit het toegangsbeperkingsbesluit worden nageleefd:

- *recreatievaart van motorboten met vaarsnelheid < 20 kilometer per uur, zeilen*
- *recreatievaart van windsurfers op de locaties noordzijde Haringvlietbrug (bij Westerse bekade Gorzen, gelegen tussen de Haringvlietweg en de Tramweghaven) en aan de zuidzijde van de Haringvlietbrug (oostkant Hellegatsplein)*
- *recreatievaart van kano's en waterfietsen*
- *vrij ankeren van recreatievaart*
- *sportvisserij vanaf boot*
- *sportvisserij vanaf oever*
- *oeverrecreatie op dijken (wandelen, fietsen) en aangrenzende buitendijkse gebiedsdelen, inclusief strandjes”*

In het beheerplan van het Haringvliet (2016) is een vergelijkbare tekst opgenomen:

“De volgende vormen van recreatie kunnen daarom ongestoord doorgang vinden, inclusief autonome groei, mits de voorwaarden uit het toegangsbeperkingsbesluit worden nageleefd:

- *recreatievaart van motorboten met vaarsnelheid < 20 kilometer per uur, zeilen*

¹⁰ Leeswijzer Natura 2000-profielen, geheel herziene versie september 2014.

- *recreatievaart van windsurfers op de locaties Haringvlietdam (Quackstrand), haven Hellevoetsluis, strandje Hoornse Hoofden, Hitserse Kade, Haringvlietbrug, strand Middelharnis, strand Stad aan het Haringvliet*
- *recreatievaart van kano's en waterfietsen*
- *steigerovernachtingen van recreatievaart*
- *vrij ankeren van recreatievaart*
- *sportvisserij vanaf boot (rekening houdend met de toegankelijkheidsregeling)*
- *sportvisserij vanaf oever (rekening houdend met de toegankelijkheidsregeling)*
- *oeverrecreatie op dijken (wandelen, fietsen) en aangrenzende buitendijkse gebiedsdelen inclusief strandjes"*

Op basis van de bestaande zonering binnen de Natura 2000-gebieden, inclusief borging in het toegangsbeperkingsbesluit, kan zodoende worden uitgesloten dat de eventuele recreatietoename als gevolg van project Molenpolder niet tot significant negatieve effecten op aangewezen natuurwaarden zorgt.

7 TOETSING PLANOLOGISCHE GEBIEDENBESCHERMING

In het plangebied is geen zone van het NNN gelegen (zie figuur 11) en valt ook niet onder gebieden die zijn aangewezen als belangrijk weidevogelgebied (dichtstbijzijnde ligt op meer dan 10 kilometer afstand).

Direct ten zuiden van het plangebied is wel een zone van het NNN gelegen. Het betreft bestaande natuur. Er vinden geen werkzaamheden binnen het NNN plaats. Derhalve is een verdere toetsing niet noodzakelijk. Provincie Zuid-Holland kent geen externe werking met betrekking tot het NNN. Indien er wel ingrepen binnen het NNN plaatsvinden, is verdere toetsing wel noodzakelijk. Deze toetsing kan pas plaatsvinden als bekend is welke ingrepen er precies plaatsvinden.

Figuur 11 NNN-gebieden (groene vlakken) nabij het plangebied. Bron: NatuurNetwerk Nederland (arcgis.com), geraadpleegd op 7 september 2022.

8 CONCLUSIE EN RANDVOORWAARDEN

8.1 SOORTENBESCHERMING

Op basis van de uitgevoerde quickscan kunnen de onderzoeksvragen t.a.v. soortenbescherming worden beantwoord:

S1. Welke Wnb-beschermde soorten maken (mogelijk) gebruik van de planlocatie?

Huismus, kerkuil, ransuil, steenuil, torenvalk, overige broedvogels, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, ruige dwergvleermuis, watervleermuis, bever, noordse woelmuis, waterspitsmuis, steenmarter, poelkikker en grote modderkruiper. Mogelijk zijn er nog potentieel jaarrond beschermde nesten en/of boomholtes aanwezig in de bomen in het plangebied. Een inspectie in de winterperiode dient hier duidelijkheid in te geven.

S2. Wat zijn de effecten van de voorgenomen werkzaamheden op deze beschermde soorten?

Als gevolg van de geplande ingreep kunnen individuen van huismus, gierzwaluw, kerkuil, ransuil, steenuil, torenvalk, overige broedvogels, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, ruige dwergvleermuis, watervleermuis, bever, noordse woelmuis, waterspitsmuis en poelkikker worden verstoord en gedood en kunnen nestlocaties en vaste voortplantings- en rustplaatsen van deze soorten worden vernietigd. Tevens kunnen individuen van grote modderkruiper en steenmarter worden gedood en kunnen verblijfplaatsen van deze soorten verloren gaan.

S3. Is aanvullend ecologisch onderzoek naar één of meerdere soorten noodzakelijk?

Ja.

S4. Welke voorzorgsmaatregelen dienen te worden uitgevoerd om negatieve effecten op beschermde soorten te voorkomen?

Alvorens de geplande werkzaamheden plaatsvinden, is nader onderzoek naar de aanwezigheid van beschermde functies van deze soorten noodzakelijk. Welke onderzoek plaats dienen te vinden is afhankelijk van de exacte aard van de werkzaamheden. In tabel 18 zijn de benodigde voorzorgsmaatregelen opgenomen. Voor de volledigheid is aan deze tabel tevens de eventuele noodzaak van aanvullend ecologisch onderzoek opgenomen.

S5. Is het noodzakelijk om voor de voorgenomen werkzaamheden een ontheffing van de Wnb aan te vragen?

Momenteel is dit nog onduidelijk. De noodzaak van een ontheffing is afhankelijk van de aanwezige beschermde functies in het plangebied en de voorgenomen werkzaamheden. Om inzicht te krijgen in de aanwezigheid van deze functies, dient er eerst aanvullend onderzoek plaats te vinden. Op basis van de onderzoeksresultaten van deze onderzoeken kan worden ingeschat of de voorgenomen werkzaamheden leiden tot een overtreding van verbodsbepalingen uit de Wnb.

Tabel 16 Overzicht benodigde voorzorgsmaatregelen.

(Mogelijk) aanwezige soort(groep)en	Benodigde voorzorgsmaatregelen t.a.v. soorten met aanvullend beschermingsregime (art. 3.1, 3.5 en 3.10)
Broedvogels	- Een inspectie op de aanwezigheid van nesten in de winterperiode is noodzakelijk om helder te krijgen naar welke soorten aanvullend onderzoek uitgevoerd dient te worden. - Voorafgaand aan de geplande ontwikkeling is aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van beschermde functies van huismus, kerkuil, ransuil steenuil en torenvalk noodzakelijk.
Vleermuizen	- Een inspectie op de aanwezigheid van boomholtes in de winterperiode is noodzakelijk om helder te krijgen naar welke soorten aanvullend onderzoek uitgevoerd dient te worden. - Aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van beschermde functies van vleermuizen is noodzakelijk alvorens de geplande werkzaamheden doorgang kunnen vinden. De te onderzoeken soorten en functies staan beschreven in par. 6.4.2.
Grondgebonden zoogdieren	- Aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van beschermde functies van bever, noordse woelmuis, waterspitsmuis en steenmarter is noodzakelijk alvorens de geplande werkzaamheden plaats kunnen vinden.
Vissen	- Aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van beschermde functies van grote modderkruiper is noodzakelijk alvorens de geplande werkzaamheden plaats kunnen vinden.
Amfibieën	- Aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van beschermde functies van poelkikker is noodzakelijk alvorens de geplande werkzaamheden plaats kunnen vinden.

8.2 GEBIEDENBESCHERMING

Op basis van de uitgevoerde toetsing kunnen de onderzoeksvragen ten aanzien van gebiedenbescherming worden beantwoord:

G1. Kunnen significante effecten op instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden middels voorliggende voortoets worden uitgesloten?

Nee, niet voor aangewezen vogels van het Hollands Diep, Haringvliet en Oudeland van Strijen en stikstofgevoelige Natura 2000-waarden in de omgeving van het plangebied.

G2. Is een nadere toetsing aan de gebiedenbescherming (stikstofberekening en/of passende beoordeling) en een vergunningsaanvraag noodzakelijke?

Een nadere effectanalyse gericht op aangewezen vogels is noodzakelijk om te onderzoeken of significant negatieve effecten op vogels in de aanlegfase uitgesloten kunnen worden. Ook dient er onderzoek te worden uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde functies van bever in het plangebied. Na dit onderzoek kan een effectenbeoordeling plaatsvinden. Daarnaast dient een AERIUS-berekening te worden uitgevoerd om stikstofdepositie in de aanleg- en gebruiksfase van project Molenpolder inzichtelijk te maken. Bij

stikstofdepositie boven de 0,00 mol N/ha/jr op stikstofgevoelige Natura 2000-waarden, dient de voortoets uitgebreid te worden met een effectanalyse gericht op de effecten van stikstof.

Indien het optreden van significant negatieve effecten op vogels en stikstofgevoelige natuurwaarden middels de AERIUS-berekening en nadere effectanalyse niet kan worden uitgesloten, dient een passende beoordeling te worden opgesteld en is een vergunningsaanvraag noodzakelijk.

G3. Is een nadere toetsing aan planologische gebiedenbescherming noodzakelijk?

Het plangebied ligt buiten het NNN. Het plangebied valt tevens niet onder gebieden die zijn aangewezen als belangrijk weidevogelgebied (dichtstbijzijnde op circa 13 kilometer). Doordat het plangebied buiten deze gebieden ligt en de provincie Zuid-Holland geen externe werking kent, is toetsing t.a.v. het NNN en de weidevogelgebieden niet van toepassing.

Indien er onverhoopt toch ingrepen binnen het NNN of weidevogelgebieden dienen plaats te vinden, is verdere toetsing noodzakelijk.

9 LITERATUURLIJST

- De Boer V., Slaterus R. & Boudewijn T.J. 2020a. Watervogeltellingen in het Benedenrivierengebied in 2018/19. RWS-Centrale Informatievoorziening BM 19.24. Sovon-rapport 2020/10. Sovon Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen. Bureau Waardenburg-rapport 19-261. Bureau Waardenburg, Culemborg
- De Boer V., Slaterus R. & Boudewijn T.J. 2020b. Watervogeltellingen in het Benedenrivierengebied in 2019/20. RWS-Centrale Informatievoorziening BM 20.21. Sovon-rapport 2020/100. Sovon Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen. Bureau Waardenburg-rapport 20-316. Bureau Waardenburg, Culemborg
- De Boer V., Slaterus R. & Boudewijn T.J. 2021. Watervogeltellingen in het Benedenrivierengebied in 2020/21. RWS-Centrale Informatievoorziening BM 21.25. Sovon-rapport 2021/83. Sovon Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen. Bureau Waardenburg-rapport 21-320. Bureau Waardenburg, Culemborg
- Blacqui re, G., Ainslie, M.A., de Jong, C.A.F. en Verboom, W.C. (2008). Geluidmetingen. Eemshaven. Rapport nr. TNO-DV 2008 C033, TNO, Den Haag
- Hasting, M.C. & Popper, A. (2005). Effects of Sound on Fish. Environmental Science.
- Popper, A.N. & Hastings, M.C. (2009). The effects of anthropogenic sources of sound on fishes. Journal of Fish Biology.
- Provincie Zuid-Holland, 2022. Omgevingsverordening Zuid-Holland
- Rijkswaterstaat, 2016. Natura 2000-beheerplan Deltawateren 2016-2022; Hollands Diep
- Nationale Databank Flora en Fauna, geraadpleegd september 2022
- <https://pzh.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=008259ca7be14ff78a107a73f61fae61>
- Boerenbunder.nl, geraadpleegd september 2022
- <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/bever>, geraadpleegd september 2022
- <https://atlas.zuid-holland.nl/Geoweb56/index.html?viewer=Natuurbeheerplan>

BIJLAGEN:

Bijlage 1: Verspreidingskaarten Hollands Diep

Bijlage 2: Verspreidingskaarten Haringvliet

Bronnen:

Hollands Diep: Beheerplan 2016 - 2022 | natura 2000

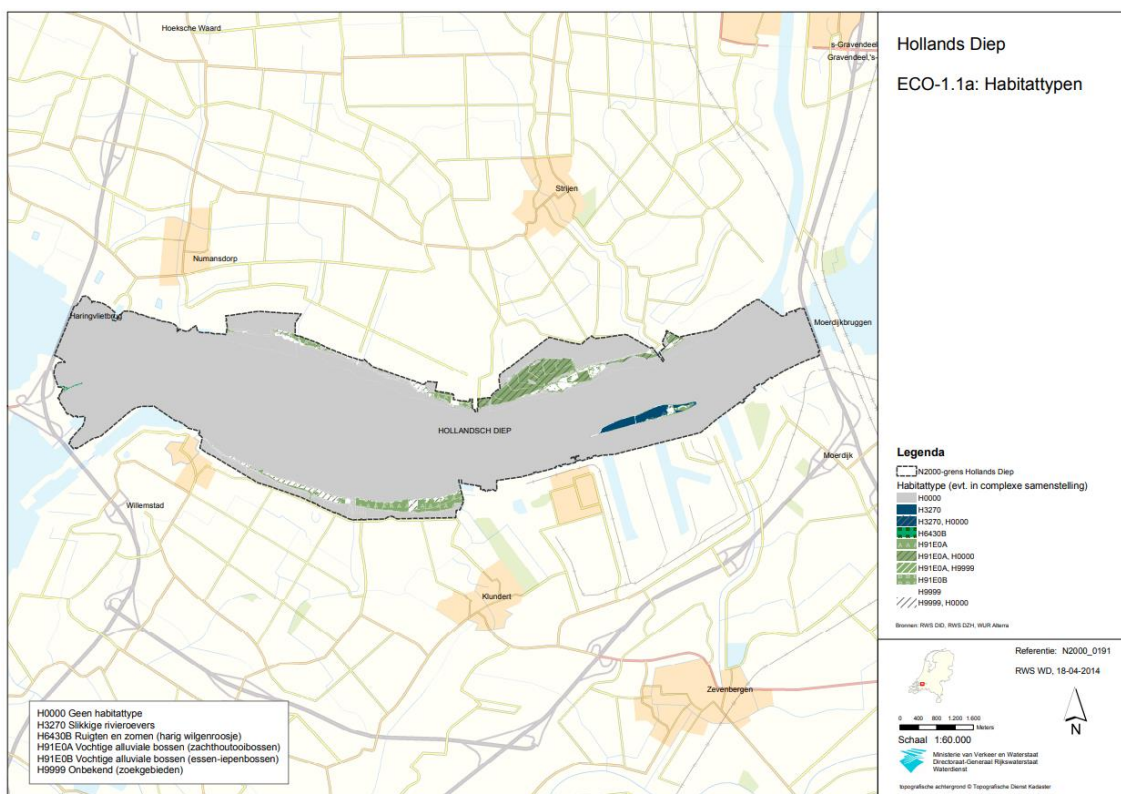
Haringvliet: Beheerplan 2016 - 2022 | natura 2000

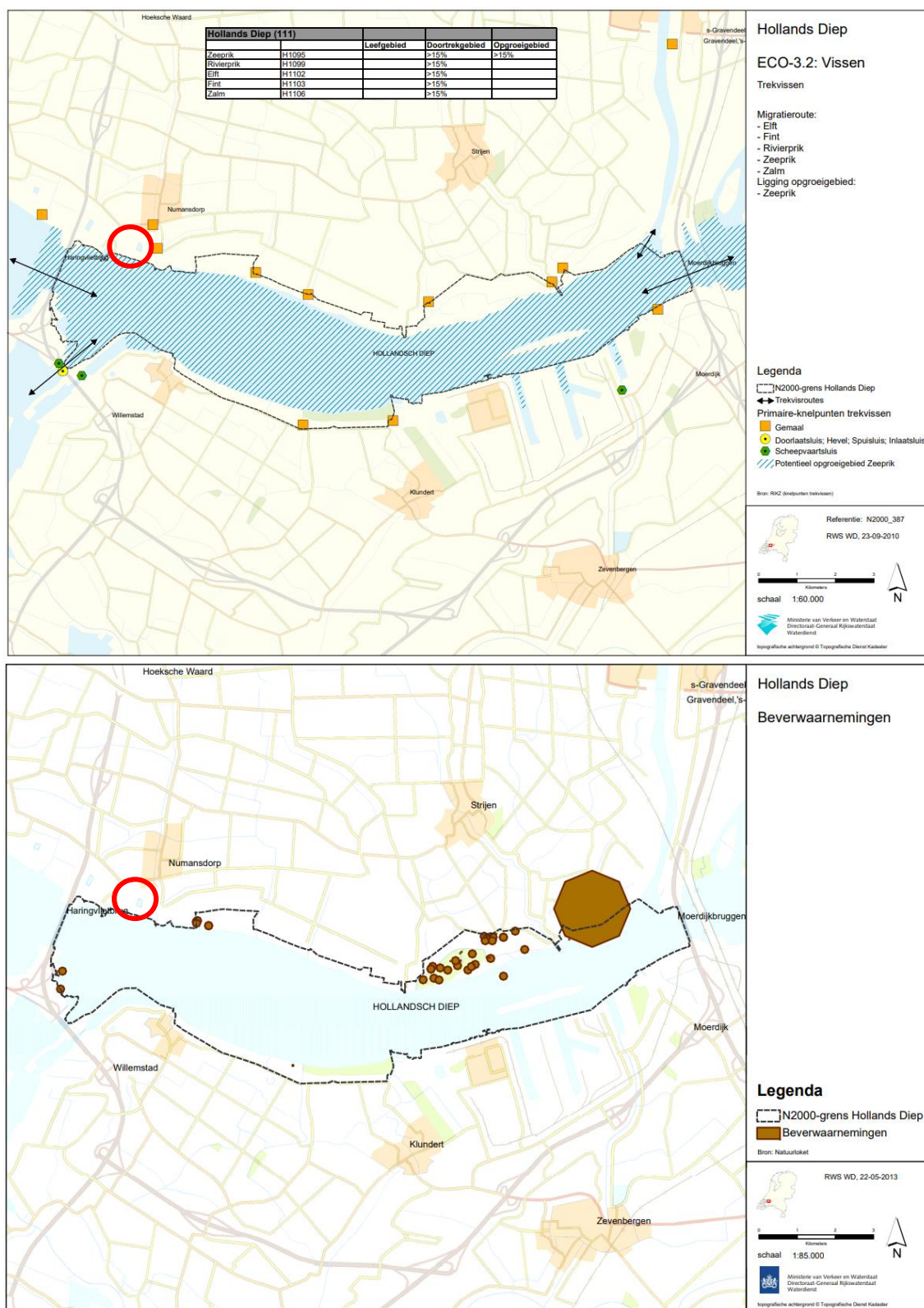
I VERSPREIDINGSKAARTEN HOLLANDS DIEP

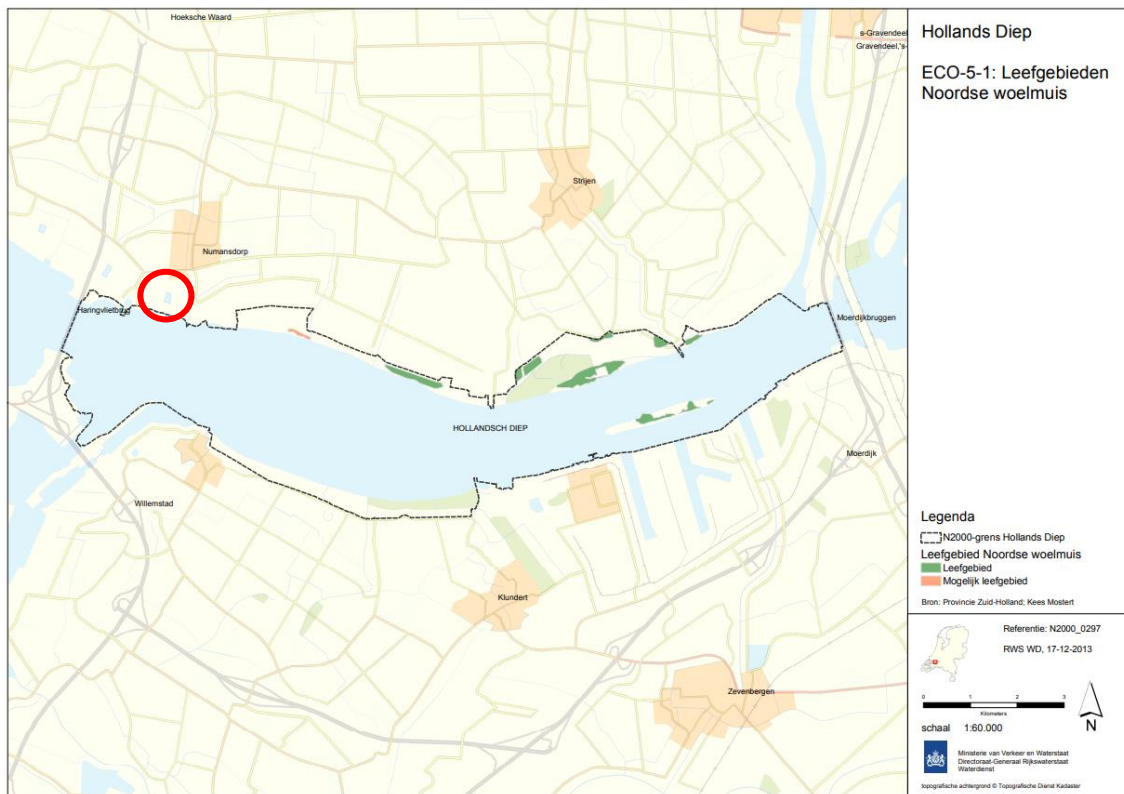
De locatie van het plangebied is op onderstaande kaarten globaal met een rode cirkel aangegeven.

I.1 HABITATTYPENKAART

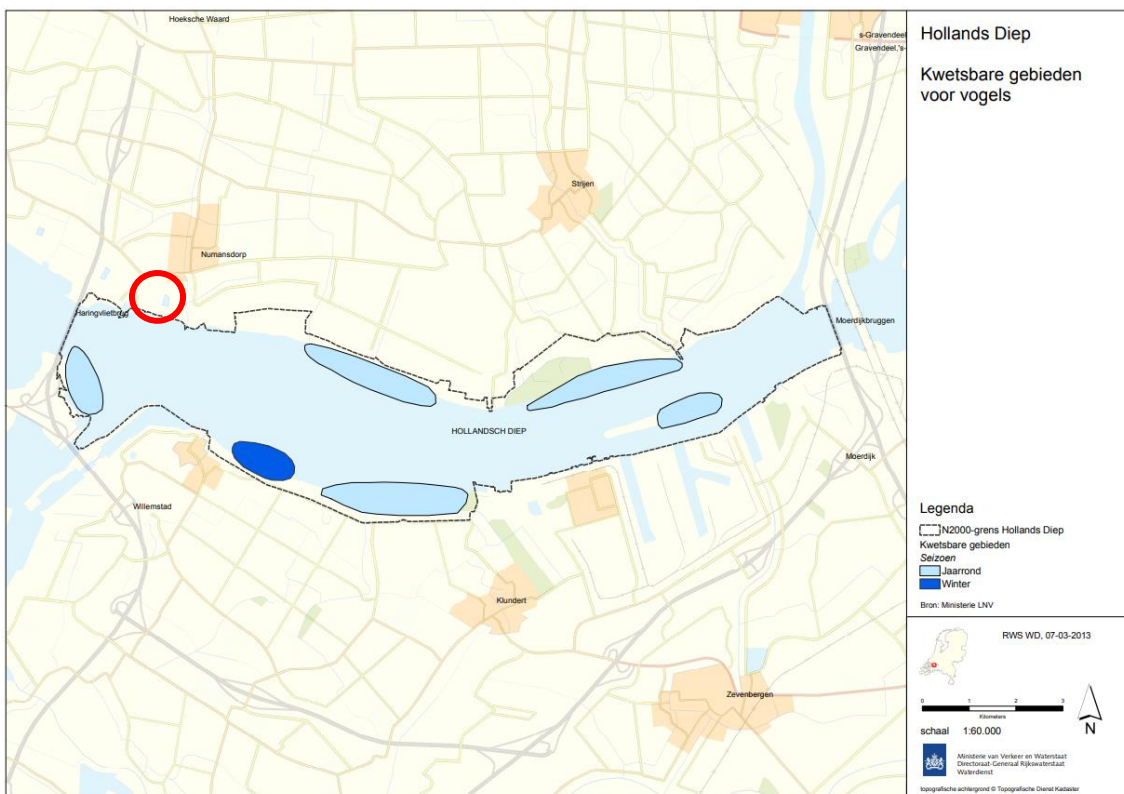

1.2 VERSPREIDINGSKAARTEN HABITATRICHTLIJNSOORTEN

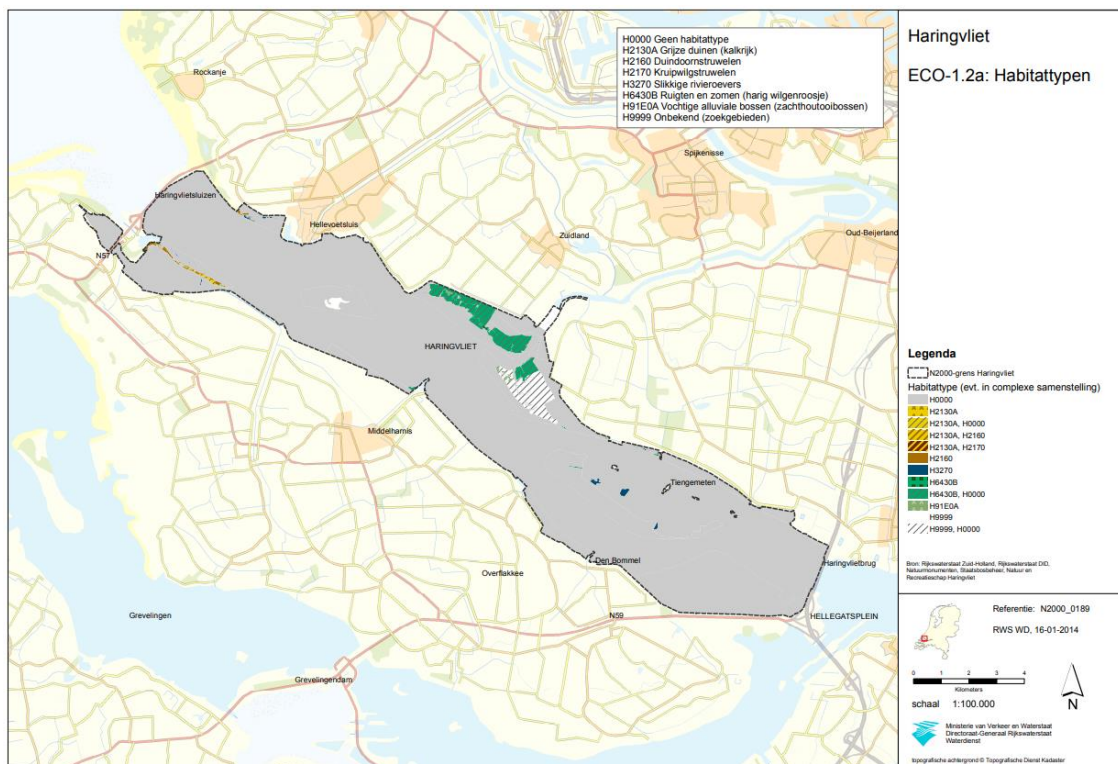
I.3 KWETSBARE GEBIEDEN VOOR VOGELS KAART

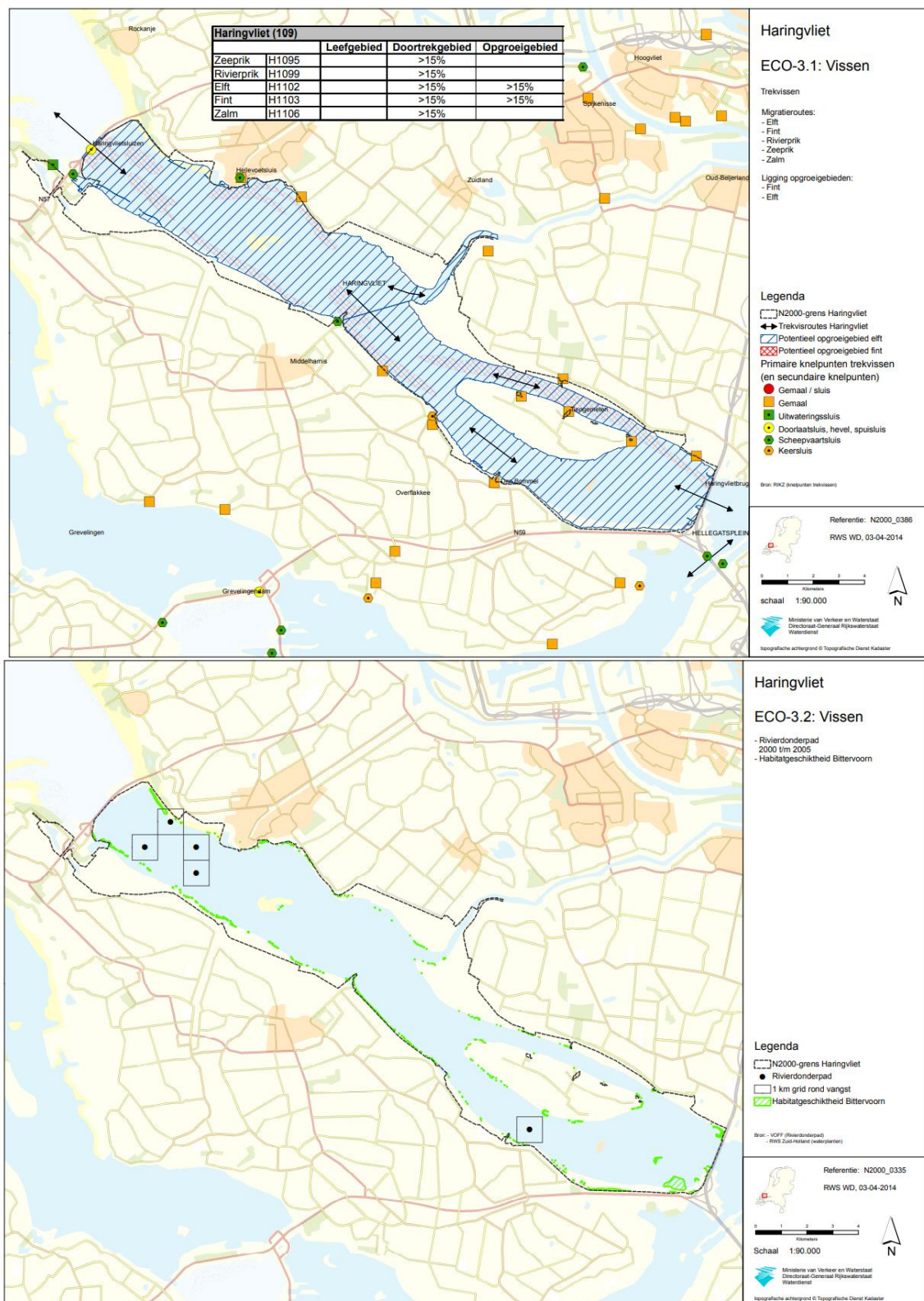
2 VERSPREIDINGSKAARTEN HARINGVLIET

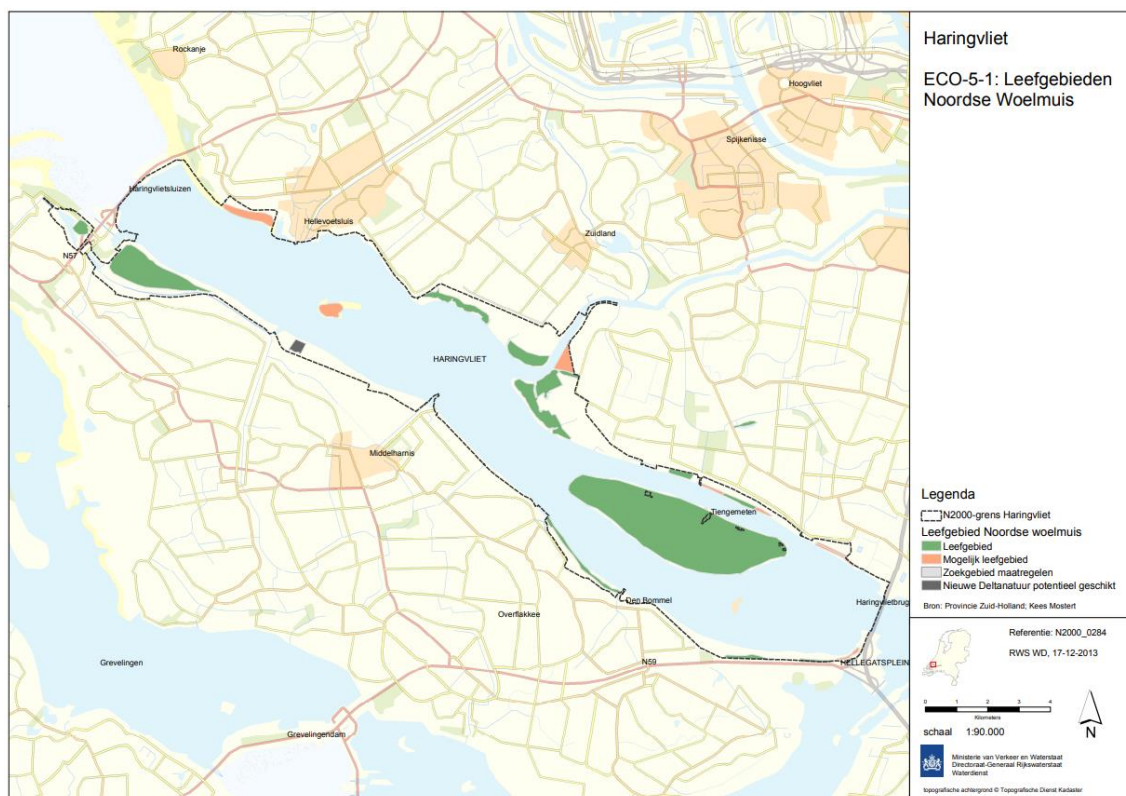
Het plangebied bevindt zich net buiten de weergegeven kaarten, tussen het oranje vlakje en de waterpartij van het Hollands diep (zie ook bijlage 1) rechts onderin de kaarten.

2.1 HABITATTYPENKAART

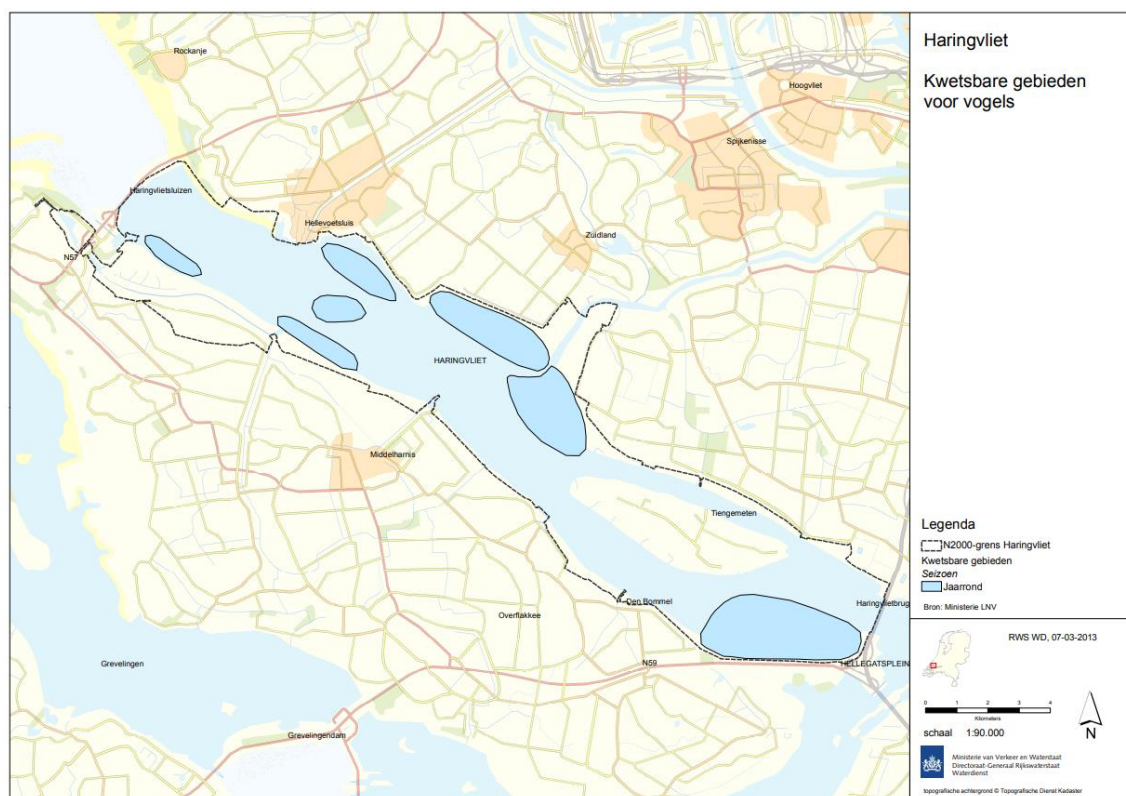

2.2 VERSPREIDINGSKAARTEN HABITATRICHTLIJNSOORTEN

2.3 KWETSBARE GEBIEDEN VOOR VOGELS KAART

voor natuur
en leefomgeving